

SOH in de kranten van 1964

Stichting Oecumenische Hulp

Krantenartikelen opgespoord door Henk Zomer m.b.v. Delpher

Leeuwarder Courant / 15-01-1964

Meer dan 16 miljoen dollar gevraagd

De projectenlijst voor 1964 van de afdeling voor interkerkelijke hulp, vluchtelingen en werelddienst van de Oecumenische Raad van Kerken, die thans aan de aangesloten kerken verzonden is met het verzoek om financiële steun, is omvangrijker dan ooit tevoren. In totaal is voor deze oecumenische projecten, waarvan de bijzonderheden in het 402 bladzijden omvattende rapport beschreven worden, 16.173.439 dollar nodig. Van dit bedrag zal dit jaar 11.071.515 dollar beschikbaar moeten zijn. Het geld zal o.m. worden besteed om de woningellende onder 50.000 niet-blanke bewoners in Zuid-Afrika te helpen lenigen, om jonge vluchtelingen in de Libanon een opleiding te geven als radio en televisiemonteur, om tweeduizend gezinnen,

die in het spoorwegstation Sealdah (Calcutta) kamperen, een vast onderdak te verschaffen en om op Haiti te helpen bij de ontwikkeling van de landbouw.

Alleen de Afrikaanse kerken hebben al projecten tot een totaalbedrag van 4.308.091 dollar ingediend. Een serie van speciale projecten in Europa, Azië, Afrika en Latijns-Amerika belooft een som van 3.512.628 dollar. Voor speciale vluchtelingen-projecten en voor het Christelijke comité voor dienst in Algerije is in het lopende jaar 2.223.500 dollar nodig. Van de kerken wordt gevraagd 5.134.502 kg levensmiddelen, die niet uit de overschotten komen en 1.921 kg kleding bijeen te brengen om behoeftigen in Oostenrijk, België, Frankrijk, Griekenland, Italië, Polen, Turkije en Joegoslavië te helpen.

Algemeen Handelsblad / 31-01-1954

DAG VAN HET WERELDDIACONAAAT

Verbondenheid maakte hulp tot voortdurende plicht

TIJDENS de Tweede Wereldoorlog, terwijl de Wereldraad van Kerken nog in „staat van oprichting" was, werden de eerste plannen gemaakt voor het orgaan, dat later bekend zou staan als de afdeling „Hulpverlening" van de Wereldraad. Het was toen te voorzien, dat in het naoorlogse Europa omvangrijke noden zouden bestaan. Plannen werden gemaakt voor een grootscheepse hulpverlening aan vluchtelingen en ten behoeve van de herbouw van de verwoeste kerken. Er was behoefte aan een gemeenschappelijke aanpak en een centrum, waar de aanvragen om hulp en de aanbiedingen van hulp konden worden samengebracht. Hulpverlening van de christelijke kerk aan mensen in nood was niet nieuw. Bijzonder was echter, dat de kerken al spoedig de hulpverlening gingen zien als een voortdurende verplichting voor de kerk, en ook als een instrument om te getuigen van verbondenheid. Het werk, dat aanvankelijk vooral op Europa gericht was, heeft zich uitgebreid tot Azië, Afrika, en Latijns Amerika. Zo vraagt dit werk zondag 2 februari weer bijzondere aandacht in vrijwel alle protestantse kerken. Het is dan de dag van het

Werelddiaconaat. DE hulp aan vluchtelingen neemt nog altijd een belangrijke plaats in. De Vluchtelingendienst heeft sinds 1947 reeds aan meer dan 264.000 personen door emigratie een nieuwe toekomst verschaft en is nog in vele landen werkzaam. Het accent is daarbij op Azië en Afrika komen te liggen. Korea, Hong-Kong, India, Pakistan, het Nabije Oosten, Rwanda, Burundi, en Tanganyika zijn wel de meest bekende gebieden. Er zijn echter vele andere taken voor de afdeling „Hulpverlening". De Kerken worden bijgestaan in die projecten, die zij voor het welzijn van hun eigen land het meest belangrijk vinden. Studenten krijgen beurzen voor verdere studie. Predikanten ondergaan een rustkuur in een oecumenisch rustoord. Buitenlandse arbeiders krijgen bijstand in het land hunner werkzaamheden. Artsen, verpleegsters, technici, boekhouders en anderen stellen hun persoonlijke kennis en ervaring in dienst van de kerk, door middel van deze organisatie. Bij de watersnood in 1953 ontving Nederland hulp van veel buitenlandse kerken. Wie vandaag nog helper is, is morgen misschien geholpene. IN Nederland hebben de grotere kerken voor de hulpverlening een eigen orgaan, en de kleinere kerken meestal alleen een speciale gedelegeerde. Organen en gedelegeerden vinden elkaar in de stichting oecumenische hulp aan kerken en vluchtelingen te Utrecht.

De Nederlandse kerken werken op deze wijze thans in tien verschillende landen mede in het grote verband van het Wereld-diaconaat, een

taak die jaarlijks zeer grote bedragen vergt. Dit geld wordt door offers van de christelijke gemeenten jaarlijks verschaft.

Limburgsch Dagblad / 01-02-1964

In Wereld en Land

Zondag a.s., 2 februari, wordt in vrijwel alle protestantse kerken van Nederland de zondag van het werelddiaconaat gehouden voor hulp aan de ontwikkelingslanden. Op deze dag vragen de Kerken de aandacht voor haar dienende taak, vooral ten aanzien van de

ontwikkelingslanden. In Nederland hebben de grotere protestantse Kerken voor de hulpverlening 'n eigen orgaan en kleinere kerken meestal een speciale afgevaardigde. Allen vinden elkaar in de **stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen**.

Leeuwarder Courant / 01-02-1964

Nieuws uit de kerken

Nederlandse kerken helpen in de wereld

Zondag 2 februari is de zondag van het werelddiaconaat. In de Nederlandse protestantse kerken zal op die dag aandacht worden besteed aan het internationale hulpwerk van de kerken. Deze interkerkelijke en internationale hulpverlening en vluchtelingendienst heeft na de Tweede Wereldoorlog steeds grotere vormen aangenomen. (In het kader van de Wereldraad van Kerken kreeg dit werk gestalte in de Afdeling voor Interkerkelijke Hulp, Vluchtelingen, en Werelddienst) In Nederland vonden de helpende kerken elkaar in de **Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen**, waarin de Hervormde Kerk, de Doopsgezinde Broederschap de Evangelisch-Lutherse Kerk, de Remonstrantse Broederschap, de Oud-Katholieke Kerk en de Evangelische Broedergemeente. De Geref. Kerken en van Bond van Vrije Evangelische Gemeenten onderhouden nauw contact met de Stichting.

Waar zijn de Nederlandse kerken nu mee bezig?

In Hong-Kong wordt dagelijks aan 15.000 kinderen een warme maaltijd verstrekt. Verder proberen de kerken op bescheiden schaal vluchtelingen aan een nieuw bestaan te helpen. In Iran werkt een Nederlandse blindentherapeut aan de revalidatie van inheemse blinden. Een andere Nederlander probeert de bevolking in een aantal dorpjes,

die op drift is geraakt, sociaal te begeleiden en opnieuw in te passen.

In Jordanië werkt een Nederlandse socioloog onder „displaced persons”. Doel is ook hier het scheppen van nieuwe bestaansmogelijkheden door het bevorderen van veeteelt, landbouw, huisnijverheid, en beroepsopleidingen. In Pakistan werkt een Nederlands echtpaar, voorheen teamleiders in Italië, nu verbonden aan een vluchtelingenproject van de kerken. In Griekenland werken meerdere Nederlanders in teamverband aan de opbouw in moderne zin van een plattelandssamenleving. door middel van wegaanleg, irrigatie, stallenbouw, onderwijs, enz.

In Algerije werken zeven Nederlanders mee in de teams van het Christelijk Comité voor Dienst aan Algerije. Naast het medische werk omvat het programma daar eveneens beroepsopleidingen, terwijl het massale herbebossingsprogramma zeer de aandacht trekt. Via loon in natura (voedingsmiddelen) profiteren 200.000 mensen van dit enorme project.

In Dakar werkt een Nederlander mee in een interkerkelijk hulpteam, dat medische hulpverleent, maar ook via gesprekken met studenten tot sociaal-cultureel vormingswerk poogt te komen.

In Madagascar is een Nederlands landbouwkundige belast met de leiding van een proefboerderij, dienend voor de training van jonge inheemse boeren.

In Kongo werken enige Nederlandse leraren en een Nederlandse pluimveedeskundige, allen in dienst van de Kongolese kerken. In Chili werkt een Nederlandse WIKA thans als cultureel vormingsleider in een mijnstadje, in

de woestijn in het Noorden van dat land. Naar Haïti zal binnenkort een Nederlands echtpaar uitgaan voor de leiding van een landelijk opbouwproject.

Trouw / 01-02-1964

Te veel om op te noemen...

IEDER jaar weer op de eerste zondag van februari wordt in de kerken van ons land gecollecteerd voor de hulp aan mensen in noodgebieden, aan vluchtelingen, aan mensen die honger lijden. Die jaarlijkse inzameling is een herinnering aan de eerste zondag van februari 1953 toen ons land zelf getroffen werd door de verschrikking van de watersnoodramp en toen we vanuit heel de wereld werden geholpen. Nu helpen wij. Wie? Het zijn er teveel om op te noemen. Er wonen drie miljard mensen op aarde. En twee miljard kijken ons, die iedere dag genoeg kunnen eten, hongerig aan.

Wat doen de kerken met het geld, dat gelukkig ieder jaar weer royaal gegeven wordt? Dit bijvoorbeeld:

Er zijn op aarde duizenden kinderen, die bij rampen hun ouders verloren. Zij vragen om hulp. Op de foto hierboven een kind in een Perzisch dorp, dat bij de aardbevingen in het najaar van 1962 werd vernield. Eenzaam is het kind achtergelaten op een massagraf. Inmiddels is al eind vorig jaar de complete herbouw van een der vernielde dorpen voltooid. Kerken uit de hele wereld betaalden dat. Vooral van de Nederlandse kerken uit is

veel gegeven en daarom werd dr. J. van Klinken, de directeur van het algemeen diakonaal bureau van de gereformeerde kerken in ons land, uitgenodigd om een openingswoord te spreken op de dag toen de mensen de huizen betrokken.

Nog een voorbeeld: Vluchtelingenkinderen in de grote stad Hongkong vinden een veilig tehuis en een goede verzorging in Rennis Mill (foto). In de kring van de gereformeerde kerken en ook door enige hervormde gemeenten in Limburg worden deze kinderen „geadopteerd“, dat wil zeggen, plaatselijk neemt men de verzorging van een bepaald kind voor zijn rekening. Plannen voor de bouw, van een tweede tehuis zijn klaar.

Perzië, Hongkong overal op de wereld, waar nood en ellende heersen, wil de kerk komen: om de daad bij het Woord te voegen. Morgen wordt van de kerkgangers een daad gevraagd! En voor hen die thuis (moeten) blijven: het gironummer van de **stichting oecumenische hulp aan kerken en vluchtelingen** te Utrecht is: 5361; dat van het (in de stichting samenwerkende) gereformeerde werelldiakonaat — algemeen diakonaal bureau te Utrecht — is: 2211.

Trouw / 17-02-1964

Miljoenenactie kerken voor vluchtelingen

PLAN: hulp aan Afrika

Een miljoen dollar is nodig voor uitvoering van een nieuw plan (van de Wereldraad van kerken) voor hulp aan de vluchtelingen in Afrika. Via de **Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen** in Utrecht is dit plan ook voorgelegd aan de met deze Stichting in verbinding staande Nederlandse kerken. De miljoen dollar zullen worden gebruikt voor: voedingsprogramma's, hervestigingsprogramma's, de aanschaf van hulpmiddelen voor de landbouw, geestelijke verzorging, onderwijs en medische verzorging. De oproep is gedaan door het uitvoerend comité van de afdeling hulpverlening van de Wereldraad van Kerken.

Via het vluchtelingenwerk van de Wereldraad van Kerken hebben na de eerste wereldoorlog meer dan 25.000 vluchtelingen een nieuw vaderland gevonden. Nu blijkt het vluchtelingenprobleem in Afrika met de dag in grootte toe te nemen. Tienduizenden

Angolezen zijn naar Kongo gevlucht, uit Roeanda vluchtten ruim 30.000 Watoetsi naar Boeroendi, Oeganda herbergt een 40.000 vluchtelingen uit Roeanda, evenals enige duizenden Soedanezen. In Kongo vonden meer dan 10.000 Soedanezen een toevlucht, terwijl Tanganjika asiel verleent aan 14.000 Watoetsi uit Roeanda en 100.000 vluchtelingen uit Mozambique. Nog dagelijks groeit de stroom vluchtelingen, die uit Roeanda in de buurlanden Oeganda, Tanganjika en Kongo aankomen. De zorg voor het opvangen van de vluchtelingen dreigt boven de kracht van de Afrikaanse kerken uit te gaan. Honderden en duizenden mensen vluchtten naar de zendingsposten, waar men probeert het allernoodzakelijkste voor hen te doen. Vele hulpprogramma's worden nog uitgevoerd. Zo verlenen de bij de wereldraad van kerken aangesloten kerken nog uitgebreide hulp (in de vorm van voedsel, kleding en gereedschappen) aan vluchtelingen in Oeganda, Tanganjika en Kongo. De Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen heeft haar gironummer - 5261 - voor deze actie opengesteld

Het Parool / 18-02-1964

Wereldraad kerken wil vluchtelingen in Afrika steunen

UTRECHT, maandag (ANP). — De afdeling hulpverlening van de Wereldraad van Kerken wil één miljoen dollar bijeenbrengen ten behoeve van; het vluchtelingenwerk in Afrika. Het uitvoerend comité van deze afdeling hulpverlening heeft een oproep; gedaan een steunfonds voor het werk in Afrika te stichten. Het bedrag zal worden gebruikt voor voedingsprogramma's, de aanschaffing van hulpmiddelen voor de landbouw, geestelijke verzorging, onderwijs en medische verzorging. De wereldraad heeft dit initiatief genomen, daar naar zijn mening het Afrikaanse

vluchtelingenprobleem met de dag groter wordt. Tienduizenden Angolezen zijn naar Congo gevlucht, uit Roeanda vluchtten meer dan 30.000 mensen naar Boeroendi en Oeganda; herbergt 40.000 vluchtelingen uit Roeanda. Nog dagelijks groeit de stroom vluchtelingen, die uit Roeanda in de buurlanden Oeganda. Tanganyika en Congo aankomt. Duizenden vluchtelingen wenden zich tot de zendingsposten in deze landen. 1 die echter over te geringe middelen beschikken om voldoende hulp te kunnen bieden. Giften kunnen worden overgemaakt aan de **Stichting oecumenische hulp aan kerken en vluchtelingen** te Utrecht. Het postgironummer is 5261.

Algemeen Handelsblad / 19-02-1964

Kerken helpen Afrikaanse vluchtelingen

De hulpverleningsorganen van de Hervormde en de Gereformeerde Kerken besloten ieder f 25.000,— beschikbaar te stellen voor het vluchtelingenfonds, waarvoor de Wereldraad

van Kerken steun zoekt. Het uitvoerend comité van de Wereldraad van Kerken heeft begin februari besloten, op alle ledenkerken een beroep te doen, tot het vormen van een fonds: van één miljoen dollar, ter bestrijding van de nood onder de vele tienduizenden

vluchtelingen in Kongo, Boeroendi, Oeganda, en Tanganyika. De **Stichting Oecumenische Hulp** te Utrecht heeft het gironummer 5261

opengesteld voor particuliere giften voor dit doel.

Leeuwarder Courant / 19-02-1964

Vluchtelingenfonds Afrika Herv. en Geref. Kerken geven ieder f 25.000

De hulpverleningsorganen van de Hervormde Kerk en de Gereformeerde Kerken hebben besloten, ieder f 25.000 beschikbaar te stellen voor het vluchtelingenfonds Afrika, waarvoor de Wereldraad van Kerken enkele dagen geleden steun verzocht. Zoals bekend, heeft het Uitvoerend Comité van de Wereldraad van Kerken begin deze maand in Odessa besloten, op alle ledenkerken een beroep te doen, bij te

dragen in de vorming van een fonds van één miljoen dollar, ter bestrijding van de nood onder de vele tienduizenden vluchtelingen in Kongo, Boeroendi, Oeganda en Tanganyika. Via de **Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen** te Utrecht is dit beroep ook aan de met deze Stichting in verbinding staande Nederlandse kerken voorgelegd. Te zelfder tijd is ook het gironummer van de Stichting: 5261 te Utrecht, opengesteld voor particuliere giften.

Trouw / 20-02-1964

Halve ton voor vluchtelingen

De hulpverleningsorganen van de hervormde kerk en van de gereformeerde kerken stellen ieder f 25.000 beschikbaar voor het vluchtelingenfonds, waarvoor de wereldraad van kerken steun verzocht heeft.

Het uitvoerend comité van de wereldraad besloot begin deze maand, op alle ledenkerken een beroep te doen, bij te dragen in de vorming van een fonds van één miljoen dollar, ter bestrijding van de nood onder de

vele tienduizenden vluchtelingen in Kongo, Boeroendi, Oeganda en Tanganyika.

Via de **Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen** te Utrecht is dit beroep óók aan de met deze Stichting in verbinding staande Nederlandse kerken voorgelegd. Te zelfder tijd is ook het gironummer van de Stichting: 5261 te Utrecht, opengesteld voor particuliere giften.

Trouw / 22-02-1964

Oecumene opnieuw op geref. synode ter sprake

Enige belangrijke zaken wachten nog op afhandeling tijdens de vergaderweek van de generale synode van de gereformeerde kerken, die maandag 2 maart 's avonds 7 uur op „De Blijde Werelt" in Lunteren begint. Opnieuw komt de oecumenische roeping van de gereformeerde kerken aan de orde en dan met name de vraag of het standpunt t.o.v. de Wereldraad van Kerken moet worden gewijzigd. Het gaat hierbij niet om de aansluiting van de gereformeerde kerken bij de wereldraad. Daarover is geen voorstel ingediend. In discussie is de vraag of de wereldraad een voor de gereformeerde kerken al dan niet aanvaardbare oecumenische

organisatie is.

Met betrekking tot de binnenlandse kerkelijke samenleving zal opnieuw gesproken worden over de vraag of de schorsing en tuchtprocedures die destijds hebben geleid tot de stichting van de vrijgemaakte gereformeerde kerken, moeten worden herzien. Tijdens de vorige vergadering van de synode in januari staakten bij deze vraag de stemmen.

Voorts moet 'n regeling getroffen worden voor steun aan kerken, die financiële hulp nodig hebben voor de uitvoering van het synodebesluit tot verhoging van de predikantssalarissen. Ook zal een nieuwe hoogleraar aan de theologische hogeschool te Kampen moeten worden benoemd als opvolger van wijlen prof. Brillenburg Wurth.

Tenslotte moet een samenroepende kerk aangewezen worden voor de volgende generale synode. Daarbij zal de wijze van vergaderen ook in bespreking komen. Voor het

eerst nam de synode namelijk een proef met het vergaderen in een conferentieoord in plaats van in een kerkgebouw van de samenroepende kerk.

De Volkskrant / 10-03-1964

Kleding voor Algerijnen

Er wordt nog steeds kleding ingezameld voor de Algerijnen. Nu de vluchtelingen naar hun land zijn teruggestuurd, worden de gaven rechtstreeks naar Algerije gezonden. De stichting Oecumenische Hulp heeft de actie op

zich genomen. Ze ontvangt graag gebruikte kleding en schoeisel die in redelijke conditie zijn. Men kan de pakketjes (gefrankeerd!) afgeven bij de firma Varekamp, Borneokade, Amsterdam. Er is van daar zo juist weer 17 ton kleding verzonden.

AMSTERDAM T.J. R. P. Bijlsma

Friese Koerier / 14-03-1964

Burgeroorlog Rwanda

10.000 doden te veel of 7000 te weinig?

Op deze pagina geven wij een enigszins uitvoerig bericht weer over de gebeurtenissen van de laatste maanden in Ruanda. Dit bericht bereikte de ons via de Wereldraad van Kerken en de Nederl. Stichting „Oecumenische Hulp” Er wordt gesproken van 10.000 doden.

Verleden vrijdag stond in de Koerier een Reuter bericht uit New York, dat een paar cijfers gaf uit het rapport van Max Dorsinville aan de Verenigde Naties. Deze rapporteur heeft Ruanda en Oeroendi bezocht in de functie van speciall afgevaardigde van secretaris generaal Oe Thant. Hij schat het aantal doden tussen 1000 en 3000. In het VN rapport wordt nog melding gemaakt van een derde cijfer. "Volgens Dorsinville zijn de persberichten omtrent het aantal doden „sterk overdreven”. In persberichten was melding gemaakt van 20.000 doden". Het is altijd vervelend, als berichten elkaar tegenspreken. Toch zal een precieze lezer eens merken, dat er iets niet klopt in zijn krant. Dat schijnt onvermijdelijk te zijn, ook in een goede krant. Er zijn allerlei oorzaken voor dit irritante verschijnsel. Soms is een slordige verslaggever de schuldige. Soms is de verslaggever wat zijn vooringenomen en zijn bericht is door een sympathie gekleurd. Soms ook is situatie onduidelijk of de goede gegevens zijn moeilijk te pakken te krijgen. Toch moet er een verhaal komen, want er is iets belangrijks gebeurd, en de correspondent

gaat aan werk.

Extra vervelend is de ontdekking van berichten die niet overeenstemmen, als lezers en redactie te ver van de bron zitten om de gegevens te controleren. Zo is het met deze berichten kan Oeroendi en Ruanda. Welke krant kan zich veroorloven om nu eens "even mannetje naar Centraal Afrika" te sturen? Voor veel minder slachtoffers gaan er wel tientallen verslaggevers naar Zeeland, naar Woerden, naar Lengede desnoods. Maar daar tussen Kongo en het Victoriameer raken zomaar tienduizend dode Watoetsi's zoek.

En de krant wil zo graag stipt zijn. In de race om snelle berichtgeving en aktualiteit moet ze het dagelijks afleggen tegen andere publiciteitsmiddelen, tegen televisie en radio. Maar in nauwkeurigheid kan ze het winnen. Als een radiob bericht ons het „ene oor of ais en andere oor uit" gegaan is, of als het niet uitvoerig genoeg was, dan kijken we uit naar de krant: daar zal het morgen wel in staan. De krant moet het ons nog eens rustig weer vertellen. Daarom streeft iedere redacteur naar een goede en uitvoerige documentatie. Een toppunt van narigheid is wel, als twee instanties het oneens zijn, die allebei een beroep gaan doen op medewerking van het publiek. Dat allernaarste geval doet zich hier voor bij de berichtgeving over de duizenden gesneuvelde Watoetsies en de vluchtelingen. De Verenigde Naties bekostigen hun hulpverlening uit openbare gelden. En de Wereldraad doet via zijn aangesloten kerken een beroep op ons. Maar wij geven ons geld het gemakkelijkst, als ons duidelijk voor ogen

staat, waarvoor.

Om twee redenen mogen wij dus hopen op een spoedige verificatie van de berichten uit Ruanda (hoe zeer wij ook begrijpen dat het in zo'n omgeving moeilijk is aan exacte berichten en cijfers te komen). Ten eerste omdat het voor lezer en schrijver van een krant irritant is, dat niet weten, of 't nu over 1000 à 3000,

10.000 of 20.000 slachtoffers hebben. ten tweede omdat Wereldraad en Verenigde Naties steunen op het vertrouwen van het publiek. Het publiek, dat is de lezer van de krant, dat bent u. en u schenkt uw vertrouwen niet klakkeloos.

F. v. d. H.

Friese Koerier / 14-03-1964

Uit de kerken

SEDERT EIND december bereiken de Wereldraad de meest ontstellende berichten uit Centraal-Afrika, in het bijzonder uit Rwanda. Daar is een burgeroorlog in optima forma gaande tussen de meer dan 4 miljoen Bahoetoe's en de nog slechts 100.000 Watoetsi's. Deze burgeroorlog wordt met de meest primitieve middelen uitgevochten, maar ook deze zijn afschuwelijk genoeg. Reeds heeft de strijd zeker meer dan 10.000 Watoetsi's het leven gekost en nog bestaat geen enkele zekerheid over de rest. Naar de aangrenzende landen, Bocoendi, Oeganda en Kongo stromen duizenden vluchtelingen, die weliswaar gastvrij opgenomen worden, maar voor wie verder door de betrokken landen nauwelijks iets kan worden gedaan. Zo ontstaat een vluchtelingenprobleem in Afrika. Tienduizenden Angolezen zijn in de afgelopen jaren de grens met de Kongo over gevlucht, in Boeroendi vertoefden reeds sedert 1962 meer dan 30.000 Watoetsi's, in Oeganda wonen er sinds 1962 eveneens een 40.000, terwijl Tanganyika ook reeds in 1962 aan 14.000 Watoetsi's asyl verleende. Daarbij komen dan nog de 10.000 naar Kongo gevluchte Soedanezen, terwijl 100.000 mensen uit Mozambique in Tanganyika verblijven en niet meer terug willen. Ook Oeganda herbergt nog enige duizenden Soedanezen.

Bloedige opstand

Het vroeger onder Belgisch bestuur staande Rwanda-Boeroendi is op 1 juli 1962 onafhankelijk geworden. Kort voor de onafhankelijkheidsdatum is in Rwanda zwaar gevochten. Eeuwenlang hebben de 300.000 opmerkelijk lange, zeer lichthuidige (en daarom waarschijnlijk niet oorspronkelijk-Afrikaanse) Watoetsi's de 4 miljoen kleine, zwarte Bahoetoe's geknocht.

Daaraan kwam in 1962 in een bloedige opstand, geleid door de tegenwoordige president van Rwanda, Kayibanda. een eind. 130.000 Watoetsi's vluchtten toen naar Boeroendi, waar zij wel de heersers bleven, en naar Oeganda, Kongo en Tanganyika. Deed men in laatstgenoemde drie landen veel moeite de vluchtelingen weer in het normale leven op te nemen, in Boeroendi was dit niet het geval. Deze vluchtelingen integreerden dan ook niet en bleven uiteraard zeer rancuneus. Hun stamverwantschap met de heersende groep in Boeroendi deed een gespannen verhouding tot de nieuwe republiek Rwanda ontstaan.

De Verenigde Naties hebben met veel geduld geprobeerd het vorstendom Boeroendi en de republiek Rwanda tot een soort economische unie te brengen, want beide landen zijn economisch zeer op elkaar aangewezen, en bovendien als zelfstandig staatkundige eenheden nauwelijks bestaanbaar. Er is uiteindelijk een economische unie gekomen, die echter vanaf de oprichting niet naar tevredenheid van Rwanda functioneerde. Een laatste poging om deze unie te redden is door de VN ondernomen op een conferentie van 16-19 december j.1., maar deze conferentie is volledig mislukt.

Rwanda binnengevallen

Onmiddellijk daarna — het is tot nu toe niet duidelijk of er nu werkelijk een samenhang mee is of niet — drongen enkele honderden Watoetsi-vluchtelingen vanuit Boeroendi de republiek Rwanda binnen. Moordend en plunderend — en gebruik makend van het grote ontzag dat de kleine Bahoetoe nog altijd voor de oude heersers had — is deze groep ver in het land doorgedrongen, tenslotte zelfs tot op ca. 35 km van de hoofdstad. In een vuurgevecht is de groep daar tenslotte toch uiteengeslagen. De gemoederen waren in Rwanda zeer verhit

geraakt door de berichten over de komst van de Watoetsi's. De regering van Rwanda is er niet in geslaagd deze opwinding te kalmeren of te kanaliseren.

De tocht van de plunderende Watoetsi's was het sein voor een afgrijselijke moordpartij op die Watoetsi's, die ondanks de troebelen van 1962 nog in het land waren blijven wonen. Het is in deze strijd dat zeker 10.000 Watoetsi's reeds het leven hebben moeten laten, terwijl tienduizenden naar de buurlanden zijn gevlucht.

De rapporten zijn te schokkend om ze aan een breed publiek door te geven. Eén gematigd voorbeeld citeren wij: „Op de zendingspost opende een zeer jonge zendeling, ongeschoren, bedekt met modder en compleet uitgeput voor ons de zwaar gebarricadeerde deur van de zendingspost. Hij rookte zonder ophouden. „Zo blijf ik wakker“, zei hij. „Ik heb al een week niet geslapen. Wij hebben 2600 vluchtelingen hier, die de overlevenden zijn van 15.000 vluchtelingen in ons district. Al de anderen zijn vermoord. 1900 vluchtelingen slapen in ploegen in de kerk. 200 kunnen in onze garage slapen. Op de vloer hebben we niets anders dan bladeren, ondanks de kou (de post lag op 1200 meter hoogte). Het enige voedsel dat we hebben is zoete aardappels, maar ook daarvan hebben we niet genoeg. Met de uiterste krachtsinspanning halen we juist voor iedereen één maaltijd per dag“.

Vluchtelingenfonds

Zo is op 't ogenblik de situatie van tienduizenden in Afrika. Anno 1964, het jaar, waarin het vluchtelingen probleem in Europa praktisch als probleem verdwijnt.

Op de bij de Wereldraad aangesloten kerken wordt een steeds dringender beroep gedaan om hulp en steun voor alle Afrikaanse vluchtelingen. Hij kan deze oproepen niet onbeantwoord laten. De **Nederlandse Raad van Kerken** stelt, zijn gironummer 5261 te Utrecht beschikbaar, maar men moet voor dit doel wel speciaal vermelden „Vluchtelingenfonds Afrika“.

De Wereldraad heeft daarom besloten een fonds van een miljoen dollar te vormen, speciaal ten behoeve van het vluchtelingenwerk in Afrika. Dit bedrag zal worden gebruikt voor:

- a) voedingsprogramma's;
- b) hervestigingsprogramma's;
- c) de aanschaf van hulpmiddelen voor de landbouw (de vluchtelingen zijn vrijwel altijd kleine landbouwers, problemen van omscholing doen zich niet voor, indien het ontvangende land genoeg grond beschikbaar heeft),
- d) geestelijke verzorging;
- e) onderwijsmogelijkheden;
- f) medische verzorging.

Het Parool / 17-03-1964

Kleding voor Algerije

WIST u dat er nog steeds kleding wordt ingezameld voor Algerijnen? Nu de vluchtelingen naar hun land zijn teruggekeerd wordt het direct naar Algerije gezonden. De inzamelingsactie heeft nu de Stichting Oecumenische Hulp op zich genomen en deze ontvangt graag gebruikte kleding en redelijk schoeisel op het adres: **Stichting**

Oecumenische Hulp, firma Varekamp, Borneokade, Havens-O Amsterdam. Pakketjes moeten wel gefrankeerd worden. Er is zojuist weer 17.000 kilo naar Algerije verzonden. We herinneren ons nog maar al te goed hoe het hier kort na de oorlog was, en hoe blij we waren met een of ander pakketje. In het arme Algerije is de toestand waarschijnlijk nog wel beroerder.

De Tijd De +Maasbode / 19-03-1964

Oecumenische actie:

Samen landbouwproject helpen in N. O.-Brazilie

(Van onze Utrechtse redacteur)

UTRECHT, 18 maart — Het korte verblijf van twee (van de acht) Nederlandse broeders uit de Franse gemeenschap van Taizé, de eerste reformatisch monastieke gemeenschap ter wereld, is niet alleen zeer vruchtbaar geweest

voor de universiteitsstudenten alhier maar ook voor de bisschoppelijke vastenactie. De gemeenschap van Taizé voert evenals het Nederlands Episcopaat een actie, „Operatie Hoop" genaamd, tot leniging van de nood in de ontwikkelingsgebieden. Beide acties hebben elkaar gevonden in de verwantschap van doelstellingen.

Het project, dat op voorstel van Talzé gezamenlijk is geadopteerd, is een landbouwcoöperatie bij Penedo in N. O. Brazilië, waarvan de plaatselijke bisschop mgr. José Terceiro de initiatiefnemer is. In 1962 is de gemeenschap van Taizé begonnen met een actie, die we kunnen vergelijken met onze bisschoppelijke vastenactie, met deze twee grote verschillen. dat hier een kloostergemeenschap en niet de Kerk in een bepaald land het initiatief nam. Vervolgens dat de actie wel in de Vastentijd (de protestanten spreken van lijdenstijd) een bijzondere nadruk

krijgt, maar verder het gehele jaar doorloopt. De gelden uit deze inzameling komen ten goede aan verschillende projecten, die door het klooster worden geadopteerd. Taizé heeft zijn keuze laten vallen op Latijns Amerika. Werden er. in 1963 tien projecten geholpen, thans staan er acht nieuwe te wachten. Het project van mgr. José Tercelro in N. O. Brazilië (het „hongervierkant" genoemd) betreft een coöperatieve beweging. Er is een vormingsinstituut voor landbouwers geopend. Men heeft land kunnen kopen om er coöperatieve boerdertien op te richten. „Operatie Hoop" wil dit project bekostigen met hulp van de christenen in Nederland, protestanten en katholieken gezamenlijk. In het **oecumenisch comité** hebben zitting: prof. dr. H. Berkhof (Ned. Herv.), prof. dr. J. C. Groot (R.K.), prof. mr. W. F. de Gaay Fortman (Geref.), dr. F. Boerwinkel en Jhr. mr. A. F. C. de Casembroot.

Het Parool / 19-03-1964

Geestelijk leven

De **Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen** te Utrecht zal op haar gironummer 5261 graag bijdragen ontvangen ter leniging van de grote nood onder de Afrikaanse vluchtelingen.

Het vluchtelingenprobleem in Afrika wordt met de dag ernstiger als gevolg van: de gebeurtenissen in Rwanda. Angola en Mozambique

Het Parool / 20-03-1964

Nieuws uit de kerken

Deel van een artikel onder de kop: Latijns Amerika: Tussen christendom en wereldmachten:

Pablaciones

Dit verhaal komt geheel overeen met hetgeen de heer W. de Haan ons schreef: De heer de Haan is Wika (werker in kerkelijke arbeid) en naar Chili uitgezonden namens de oecumenische Stichting voor hulp aan Kerken en Vluchtelingen. Uit een stad in Noord-Chili schreef hij ons: de problemen liggen hier opgestapeld, veel werklozen, woningnood, kindersterfte, analfabetisme, dronkenschap, prostitutie te grote gezinnen, verveling. Hij wil nu met een rijdende school, annex

leesbibliotheek en met vele zaken toegerust de „pablaciones" (krotwijken) in, om de hulp te gaan bieden die de mensen behoeven. Maatschappelijk opbouwwerk is zijn opdracht.

Trouw / 23-03-1964

Zuster A.K. v. Kamp naar Pakistan uitgezonden

(Van een onzer redacteurs)

Wanneer zuster A. K. van Kamp straks naar Karachi in Pakistan vertrekt, moet zij met een instrumentarium van 2500 gulden op stap. Een flink deel van dit bedrag is er al: 1000 gulden,

cadeau van de gereformeerde kerk van Amstelveen-Noord/Buitenveldert, die zuster Van Kamp zondag „uitzond", in een bijzondere kerkdienst in de Pelgrimskerk in Amsterdam-Buitenveldert. Zuster Van Kamp gaat in opdracht van de deputaten voor algemene diakonale arbeid van de gereformeerde kerken de leiding van een kraamkliniek in Karachi — waar de gereformeerden samenwerken met de methodisten — op zich nemen en aanstaande kraamzusters opleiden.

Na afloop van de kerkdienst, die besloten is met een gemeenschappelijke viering van het avondmaal. sprak in de koffiekamer eerst voorganger ds. W. H. Melles uit Amstelveen, die de markante manier van gastvrouw-zijn der dames Van Kamp in 't licht stelde en de vertrekkende zuster een bandopname van de zojuist gehouden kerkdienst beloofde. Namens de diakonie van Amstelveen-Noord/Buitenveldert voerde de heer H. Nieboer het woord; hij kon berichten dat „werelddiakonaat" géén vaag begrip is in de kerk, die zuster van Kamp uitzendt, maar een zaak die grote belangstelling geniet.

Overgave

De vicevoorzitter van het genoemde deputaatschap, de heer J. de Vries uit Amsterdam, herinnerde in zijn speech aan het werk dat zuster Van Kamp vroeger in Nieuw-Guinea had gedaan. Hij bracht naar voren dat tegenwoordig, gelukkig, véél mensen bereid zijn te geven, maar dat er behalve gave ook overgave moet zijn, persoonlijke overgave. We hebben dringend behoefte aan mensen," zei de heer de Vries, die zuster van Kamp een Engelse bijbel („daar heeft u straks het meeste aan") meegaf. Zuster Van Kamp zelf tenslotte— die begin september haar eigenlijke werk zal beginnen, want haar wacht eerst een oriëntatieperiode en talenstudie — vertelde dat zij een onrust kende, gevoed door het verlangen daar nood te helpen lenigen, waar het dringend nodig is.

Tot degenen die zuster van Kamp kwamen groeten behoorden: prof. dr. L. Onvlee van de sectie wereldhulpactie van het betrokken gereformeerde deputaatschap; dr. J. van Klinken, directeur van het algemeen diakonaal bureau van de gereformeerde kerken; dr. F. C. van der Horst, medisch secretaris van de zendingsraad van de hervormde kerk (in Nieuw-Guinea werkte zuster Van Kamp voor „Oegstgeest"); en mevrouw J. C. Rot van Dienst over grenzen van de Nederlandse zendingsraad en van de stichting oecumenische hulp. En veel anderen: zuster Van Kamp's vertrek geschiedde niet in een hoek.

Het Parool / 11-04-1964

Man vast tot er drie miljoen voor India is

Amsterdam, zaterdag. — Door van de dag na Pasen af dagelijks alleen enkele sinaasappels, tomaten, appelsap en lauw water te nuttigen heeft de 34-jarige Amsterdammer Tjibbe R. P. Bijlsma, die met enkele anderen de actie startte Helpt India zichzelf helpen, al vele kilo's aan gewicht verloren. Tot en met maandag zal hij in elk geval zijn strenge vasten voortzetten om daarna na te gaan of er in de afgelopen weken in ons land inderdaad het door hem nagestreefde bedrag van drie miljoen gulden ter bestrijding van de honger in de wereld — en in het bijzonder in India — bijeen is gebracht.

Uit vele schriftelijke en telefonische reacties is

hem gebleken, dat men zijn actie — girorekening 623.000 — waardeert. Tot dusverre kwam een bedrag van enkele duizenden guldens binnen. Mede door publiciteit in het in België uitgegeven blad Heraldo de Esperanto, dat in vele landen van Europa zijn weg vindt, hoopt de heer Bijlsma belangstelling voor deze zaak te hebben gewekt. Hij hoopt een dezer dagen te vernemen wat de recente acties van de **stichting Oecumenische Hulp** en de Bisschoppelijke Vastenactie hebben opgebracht. Mochten deze gezamenlijk al drie miljoen hebben bereikt, dan stopt Tjibbe Bijlsma met zijn vasten. In het andere geval zal hij zijn actie voortzetten tot dit bedrag is bereikt.

Friese Koerier / 25-04-1964

Rubriek: Sterker dan de mensen

Bezwaard feest?

Feest, wat is feest? D'r is een woordje Latijn en ook wel een woordje Fries, dat ons op het spoor helpen kan:

„fas" en „nefas" waren de uitdrukkingen, die de Romeinen gebruikten — zo in de tijd van 't begin van onze jaartelling — voor „heil" en „onheil". Niet ons snel voorbijgaande en snel vergeten „wel" en „wee". Nee: Het welzijn, dat opkomt uit de grond van ons bestaan en daar stevig in geworteld is, heet „fas". „Nefas" is de verwoesting, die zich openlijk of verborgen invreet, waar iets fundamenteels in ons leven, in onze relatie met elkaar, met de goden, in de republiek of in de natuur verkeerd zit.

Een „dies fastus" is dan ook een dag van heil; een „dies nefastus" een onheilsdag. Op „dies fasti" (meervoud) stroomt de stroom van geheimzinnig leven, goddelijk rechtsbewustzijn, onuitputtelijke goedheid, ononderbroken naar ons toe. Op zulke dagen kon de Romeinse rechter recht spreken en een Romeinse vergadering besluiten nemen. Op „dies nefasti" vergaderde men niet en de rechters hielden geen zitting. Het was niet raadzaam op zulke tijden iets te ondernemen: onheilsgoden spreidden de schaduw van hun donkere vleugels over die dagen, er rustte

geen zegen op. Wij kennen het vrees aanjagend onderscheid niet meer tussen de goede en de kwade dagen, omdat wij het meergodendom niet kennen. Daar konden geesten van de verwoesting hun tomeloze macht botvieren op hun vaste tijden. Het Christendom kent maar één God, die goed en kwaad in zijn hand houdt en het kwaad al ten onder gebracht heeft, eer het de mensen bereikt. Voor ons zijn de donkerpaarse adventsweken het voorportaal, waar wij door moeten om de geboorte van de Heiland te vieren. De lijdensweken met hun zwarte vrijdag tot slot ontluiken in het paasfeest en zelfs die vrijdag heet al „goede vrijdag", omdat bij God tot de overwinning op de dood al besloten is. En nu, als verwende kinderen, verblijden ons onze feestdagen niet meer. Verwende kinderen, wier ouders nooit op hen knorren, verheugen zich niet meer, als de harmonie hersteld is. Christenen en na-christelijke geëmancipeerden, wij weten geen vaste vorm meer te vinden voor de tegenstelling tussen tomeloze verwoesting en het opbloeiende leven. De dreigende atoom-dood „zegt" ons weinig en het Paasfeest — om maar een paar voorbeelden te noemen — brengt ons niet altijd verder dan het eten van chocoladehanen en haasjes van suiker. Hebben wij nog wel iets anders dan „feest"dagen, „dies fasti"? En kent

het Fries nog wel een woord om het tegendeel aan te duiden van zijn „hieldagen”, heil-dagen? De helft van alle Friezen leeft in het veelbetekenend misverstand, dat het „heil-dagen wezen moet: „halve”

Totdat een dochter uit het huis Oranje trouwt met de zoon van een dwaas, wiens inbeelding tot nu toe te uniek was om hem collectief met anderen aan een inrichting voor zieke geesten toe te vertrouwen. En niet om de voorbeeldeloze grofheden — die daar trouwens in de rechte linie van afstammen — maar om de onheilspellende wolken, die het Carlisme samenpakt boven een volk met percentages analfabeten, en om de sneltreinvaart, waarmee de familie, die van pretenties leeft, voor onze ogen ten verderve gaat, houden wij de 29e april voor een dies nefastus; een dag, waarop we onze adem inhouden en de televisie liever niet zien dan wel.

Nu zijn wij ineens ook wat verlegen met de feestdag, die erop volgt. Het lichtelijk onnadenkend vreugdebetoon waarmee we de verjaardag van koningin Juliana wel plachten te vieren verandert van klank. Wij beseffen ineens hoe de familie Oranje door geslachtenlange training geschikt geworden of gebleven is om te functioneren in een moderne, mondige mensen waardige democratie. Ons gebruikelijke feestbetoon klinkt ineens wat hol in onze oren nu de heilsdag zo dicht bij een onheilsgedag gekomen is, dat de één zijn schaduw werpt over de ander.

Tegelijk — alsof alles ineens in de smeltkroes moet — blijkt onze één mei viering, weer een dag later, zo hol als een molme boom. Geen slafelijke arbeid van kinderen, vrouwen en mannen doet de oren meer spitsen bij de boodschap van een nieuwe maatschappij. Geen onheil van dodelijke armoede kleurt de werkgroep van een leider meer met het

morgenrood van heil. Onze „leuzen” klinken niet meer als leuzen. Het lijken wel „kort inhouden van het voorafgaande” of 18e eeuwse boektitels. En de echt rechtelozen, hongerenden en dorstenden „zeggen” ons weinig, ze zijn te ver voor concreet medelijden. Wat doen wij nu, eerlijk tegenover onszelf, eerlijk tegenover de koningin, eerlijk tegenover ons socialisme? We zullen met onze feesten in de maag blijven zitten, totdat ze ons weer ter harte gaan. Totdat ze ons weer spreken van heil en leven in een wereld, die zijn onheil als dood aan ons onthult. Tot zolang is de grootste ingetogenheid vereist, omdat alle uitbundigheid bij ontwortelde mensen toch maar gek staat. Naar buiten zullen wij meer met het stille symbool van vlag en insigne, dan met schetterende muziek of redevoeringen moeten „demonstreren”. Naar binnen passen ons de oude religieuze handelingen, die de mens wankelend lussen zijn heil en onheil in stand houden: het offer en het gebed. Of die alleen de christen-gelovigen passen, beoordele een ieder voor zichzelf:

Het offer is de girostorting naar Novib 645300 Den Haag of **Oecumenische hulp** 5261 te Utrecht. Het gebed is een „doordringen door de wereld heen tot op God „volgens de formulering van bisschop John A.T. Robinson. Het gebed op 29 april: voor prinses Irene en haar gemaal, wat „als gij alleen lief hebt, die u liefhebben, wat voor loon hebt gij?” zegt Jezus, „hebt uw vijanden lief en bidt voor wie u vervolgen, opdat gij kinderen moogt zijn van uw Vader”. Op 30 april voor de koningin der Nederlanders en voor de Baskische priesters, samen slachtoffers van milieus waar het „Spaans” toegaat. En op 1 mei voor de Afro-Aziatische armoedelijders wier leven — helaas mee door ons — op het spel gezet wordt. Op het goddeloze spel, nog altijd, der maatschappelijke krachten.

F. VAN DER HEIJDEN.

Trouw / 25-04-1964

Kerken in Oost-Azië gaan in op vragen van deze tijd

Conferentie in Bangkok

IN het kerkelijk leven van deze tijd zien wij, dat niet slechts op wereldniveau vormen van overleg en samenwerking tot stand komen,

maar ook op regionaal niveau. In Afrika is er bijvoorbeeld sinds 1958 de zgn. „All Africa Church Conference”, die de samenwerking tussen de kerken in Afrika op gang heeft gebracht en tot verrassende resultaten leidt. In de Pacific (Samoa, Tonga, enz.) zien wij, dat een dergelijk orgaan van overleg en

samenwerking op gang wordt gebracht, ofschoon de communicatie-moeilijkheden in dat grote eilandengebied groot zijn. In Oost-Azië is in mei 1959 de „East Asia Christian Conference" in het leven geroepen, waarin kerken samenwerken, die liggen binnen het gebied dat westelijk reikt tot en met West-Pakistan, noordelijk tot en met Korea en Japan, èn zuidelijk tot en met Australië en Nieuw-Zeeland.

Op de onlangs in Bangkok gehouden tweede grote samenkomst van de „East Asia Christian Conference" waren vertegenwoordigers uit vrijwel alle landen van dit gebied aanwezig. Helaas bleef echter de stoel voor de kerken in China leeg, omdat deze kerken tot nu toe nog geen deel uitmaken van deze organisatie. Zij werden echter allerm minst vergeten. Eén van de manieren waarop de gemeenschap met deze kerken werd uitgeoefend was door middel van het lied en de voorbede.

Er was namelijk vlak voor deze conferentie , een merkwaardige liederenbundel verschenen, de zgn. „East Asia Hymnal" waarin naast westerse liederen en melodieën ook honderd liederen en melodieën opgenomen zijn die ontstaan zijn in Azië. Men vindt er Tamil-melodieën, Oerdoe en Indonesische melodieën, enz., maar ook een groot aantal Chinese melodieën en liederen. Naar aanleiding daarvan was er een samenkomst waarin de dichters van deze liederen werden herdacht en waarin de voorbede voor de kerk in China bijzonder werd benadrukt.

Bij dit Oost-Aziatische kerkelijke beraad valt een grote autonomie op. De E.A.C.C. is een zelfstandige organisatie die relaties onderhoudt zowel met de Wereldraad Van Kerken als met andere oecumenische organisaties, zodat er volle bewegingsvrijheid is om ook contacten op te bouwen en te onderhouden met kerken die nog niet bij de Wereldraad zijn aangesloten. Tevens waarborgt de zelfstandigheid van deze organisatie het volste recht om haar eigen visie op allerlei vragen te ontwikkelen. En juist zó is deze organisatie in staat een eigen bijdrage te leveren in het geheel van de oecumenische ontwikkeling der kerken.

Tot voorzitter van de E.A.C.C. is in Bangkok benoemd prof. dr. D.G. Moses uit Nagpur. Dr. D.T. Niles bleef algemeen secretaris en U

Kyaw Tan uit Birma is tweede secretaris gebleven. Ds. S. Marantika uit Indonesië werd een van de vice-voorzitters.

Bisschop Newbegin (links) en dr. Visser 't Hooft, die respectievelijk als secretaris van de commissie voor wereldzending en evangelisatie van de Wereldraad van Kerken en als algemeen secretaris van de wereldraad in Bangkok waren.

Thema's

Het is niet mogelijk om binnen het bestek van dit artikel breed in te gaan op de themata die op deze conferentie in Bangkok aan de orde waren. Ik wil hier echter gaarne enkele van deze onderwerpen noemen en enkele aanduidingen geven van de besluiten die genomen werden.

A. **Oecumenische hulpverlening**, ook voor Inter-Aziatische zendingsactiviteit. Tot nu toe heeft de interkerkelijke hulpverlening zich vrijwel uitsluitend beziggehouden met de vervulling van diakonale taken. In Bangkok werd echter besloten om ook hulp te vragen van deze organen voor de vervulling van inter-Aziatische missionaire taken. In toenemende mate zien wij namelijk, dat om aan bepaalde missionaire behoeften te voldoen ook uit bepaalde Aziatische landen Aziatische zendelingen worden uitgezonden naar andere landen van Azië. Hun aantal loopt reeds in de honderden. Het spreekt vanzelf, dat de desbetreffende kerken een deel van de financiële verantwoordelijkheid daarvoor op zich nemen en behoren te nemen, maar men heeft ook de hulp van de interkerkelijke organen nodig bij de uitvoering van deze taken. Bij monde van de officiële vertegenwoordigers van deze

organisaties werd toegezegd, dat in deze richting hulp zal worden verleend. De missionaire en de diakonale taken worden steeds meer gezien als twee kanten van dezelfde zaak.

B. Overleg over vragen betreffende kerk en samenleving. Bij dit overleg werden twee aspecten bijzonder benadrukt: In de eerste plaats hield men zich ernstig bezig met de inter-Aziatische spanningen die steeds meer voelbaar worden. Op welke wijze kan de Aziatische volkerenwereld beïnvloed worden, zo dat er een evenwicht in de verhoudingen tussen de verschillende inter-Aziatische blokken ontstaat. Men denke slechts aan de verhouding China-India, aan de positie van Japan in de nieuwe situatie en aan de positie van die groepen van landen waartoe de Filipijnen, Maleisië, Indonesië en Thailand behoren. Wat eist de dienst der verzoening en wat eist de gerechtigheid in de volkerenwereld in deze inter-Aziatische verhouding? En wat is Gods plan met de verhouding tussen Azië en Afrika en Latijns Amerika enerzijds en de westerse wereld anderzijds?

Wat zijn Gods eisen en beloften in de opbouw van de internationale politiek en internationale economie?

Deze vragen werden ernstig doordacht onder leiding van mensen die zowel de profeten van Israël als de huidige wereldsituatie kennen. In dé tweede plaats was het opvallend, dat men besloot om veel meer aandacht te schenken aan de invloed van de stamreligies en stamgemeenschappen, waarvóór de ogen in de afgelopen jaren vaak zo verblind zijn geweest, terwijl juist in deze stamreligies en stamgemeenschappen de grote weerstanden liggen tegen de Integratie in nationale en Internationale verbanden.

C. De plaats en rol van christelijke Instituten voor academisch onderwijs in het bijzonder en van academisch onderwijs in het algemeen. Een aparte sectie hield zich met dit vraagstuk bezig en kwam met vruchtbare gedachten over de noodzakelijke heroriëntatie van de Instellingen voor christelijk hoger onderwijs in Azië, waar in ander verband nog wel aandacht voor gevraagd zal worden in het Westen.

D. Het vraagstuk van verantwoordelijk ouderschap.

Nog onlangs werd in Nederland in een paar tijdschriften ie klacht geuit, dat door de Aziatische kerken zo weinig aandacht geschonken wordt aan het vraagstuk van verantwoordelijk ouderschap, terwijl te midden van de enorme bevolkingsexplosie die in Azië plaats vindt, de roeping om op dit terrein voorlichting te geven zo duidelijk opvalt. In Bangkok is aan dit vraagstuk grote aandacht geschonken, zowel in een voorafgaande consultatie van christen medici en sociologen, als ook in de grote samenkomst zelf door middel van een aparte sectie. Het besluit viel om door een team van christen-deskundigen de voorlichting op dit terrein krachtig aan te grijpen.

E. Op weg naar Aziatische confessies van het christelijk geloof. Tot nu toe zijn de confessies, die in Azië gebruikt worden meest leengoed uit de westerse confessies, op enkele uitzonderingen na. In Bangkok werd besloten, dat een speciale commissie meer ernst zou maken met de roeping om de inhoud van het christelijk geloof voor God en de mensen te belijden tegen de religieuze en culturele achtergrond van dé Aziatische gemeenschappen. Vooral nu de volgende conferentie van de beweging voor „Geloof en Kerkorde" in Azië zal worden gehouden, vond de conferentie daarin aanleiding om dit vraagstuk eens nadrukkelijk aan de orde te stellen en bouwstoffen aan te dragen voor de behandeling ervan.

F. De verhouding tussen de rooms-katholieke en de protestantse kerken in Azië. Zoals men overal in het Westen een klimaat wisseling constateren kan in de verhouding tussen Rome en de Reformatie, zo is deze klimaat wisseling ook in Azië te constateren. In verband daarmee ging van de Bangkok-conferentie een „statement" (openlijke verklaring) uit over deze verhouding. De „statement" juicht het contact toe, maar waarschuwt tegen de naïeve gedachte als zou kerk van Rome ook .maar één van haar fundamentele doctrines hebben prijsgegeven.

De volgende recommandaties worden in deze „statement" o.a. gedaan:

1) De gemeenten behoren geïnformeerd te worden over wat in het rooms-katholicisme op gang is gekomen.

2) De theologische scholen behoren zich beter op de hoogte te stellen van deze ontwikkeling binnen het Rooms-Katholicisme.

3) Met dienaren van de kerk van Rome worde contact gezocht ter bestudering van de volgende onderwerpen: de benadering der niet-christelijke religies; de opbouw der kerk onder primitieve stammen; de onderwijs-politiek; het christelijk getuigenis in industriële centra; het gezamenlijke en eerlijke gebed voor de eenheid der christenen in de jaarlijkse gebedsweek worde bevorderd.

Dr. D. T. Niles, de algemeen secretaris van de „East Asia Christian Conference“.

Indrukken

In het bovenstaande heb ik puntsgewijs slechts enkele thema's genoemd die in Bangkok aan de orde waren. Wanneer ik eindigen mag met enkele algemene indrukken weer te geven, dan wil ik vooral drie indrukken noemen.

In de eerste plaats, dat de kerken in Oost-Azië midden in de huidige worsteling van de Aziatische volkeren staan. Vele van deze kerken leefden vroeger in een soort ghetto. Dat is thans zeker met meer het geval. Zij leven en werken midden in de stromingen, die Azië bewegen en zij zijn voortdurend bezig met de relaties tussen het Woord Gods en de wereld. De tweede indruk is deze, dat deze kerken juist omdat zij midden in deze wereld staan een lijdende en strijdende gemeenschap vormen, die in allerlei gebieden niet alleen innerlijk, maar ook uiterlijk deel hebben aan het lijden van Christus (ik denk in het bijzonder aan de situatie in Oost-Pakistan, in Birma in China).

De derde indruk is deze, dat de kerken in Azië zich zeer verbonden voelen met de kerken in het Westen en rekenen op de gemeenschap en de samenwerking met de kerken in het Westen bij de vervulling van hun taak. Steeds meer beseft het volk Gods in de gehele wereld, dat het één volk is voor de ganse aarde en dat dat volk het pelgrimsvolk is, op weg naar het komende Koninkrijk en in dat ene volk Gods behoort de verbindingsdienst te functioneren, opdat er wederzijds hulpbetoon zal zijn en de een den ander tot troost zij.

J. VERKUYL

Het Parool / 01-05-1964

Nieuws uit de kerken
door Jac. Roos

Modern gebouw voor Wereldraad Kerken

We zijn aan het verhuizen, zei ds. Chlu Ban It onlangs bij een bezoek aan ons land. Ds. Chiu, Chinees predikant uit Maleisië, die op het hoofdkwartier van de Wereldraad van Kerken in Genève werkzaam is, vertelde ons enthousiast van zijn opdracht: de dienst aan leken in het buitenland. Onze verhuizing is nu achter de rug, antwoordde landgenoot ds. C. M. de Vries ons met een zucht van verlichting. Maar de wereldbonden moeten nog over,

voegde hij eraan toe. Ds. De Vries, maakt eveneens deel uit van de staf in Genève en is bekend door zijn radiowerk voor de Wereldraad.

OPTIMISME OMTRENT TOEKOMST OECUMENISCHE ONTWIKKELING

VANAF de oprichting, om juister té zijn: vanaf de voorlopige oprichting in 1938, heeft de Wereldraad van Kerken in de internationale stad Genève gewoond. Men moest het echter op de Route de Malagnou met enkele Zwitserse chalets en vier houten barakken doen. Nu is er in drie jaar tijds een modern

gebouw neergezet in beton en staalconstructie, waar men de beschikking heeft over 225 kantoorruimten, een kapel, bibliotheek, tentoonstellingszaal en een grote ontvangst- en conferentiezaal.

In de tweede en derde bouwfase kan deze capaciteit door middel van verbinding-vleugels meer dan verdubbeld worden. De benodigde tien miljoen gulden zijn bijeengebracht door de ledenkerken, door particulieren en de besturen van kanton en stad Genève. Het terrein is gelegen aan de buitenrand van de "internationale wijk" van Genève, dichtbij de gebouwen van de Verenigde Naties. Het nieuwe adres is: 150 Route de Ferney C. P. Genève 20.

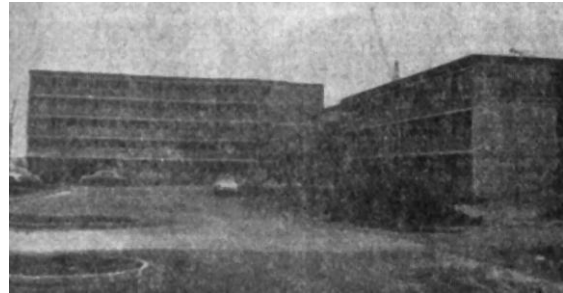
Nadat gedurende vele jaren over de gehele wereld de akker beploegd was door de grote oecumenische pioniers, kwam in Utrecht in mei 1938 de voorlopige oprichting van de Wereldraad van Kerken tot stand. Nauwelijks was dit voorlopige comité aan het werk gegaan of de tweede wereldoorlog barstte los, zodat het nog tien jaar zou duren Voor de Wereldraad van Kerken officieel kon worden geconstitueerd.

Maar ook in die tien niet-officiële jaren is er veel en goed werk gedaan, met name in de oorlog op het terrein van de hulpverlening aan vluchtelingen en kerken, terwijl een goed gebruik gemaakt werd van waardevolle inlichtingen die binnenkwamen.

Amsterdam

In augustus 1948 kwamen de vertegenwoordigers van meer dan honderd kerken in Amsterdam bijeen. Levendig herinneren we ons de samenkomsten in het Concertgebouw, Bijvoorbeeld die waar de Amerikaan John Foster Dulles, later minister van buitenlandse zaken, en de Tsjechische theoloog prof. Josef Hromadka, die verder gaat dan de meeste christenen in het aanvaarden van de communistische revolutie, na elkaar aan het woord kwamen Op 23 augustus werd in tegenwoordigheid van koningin Juliana, die juist in deze dagen het koningschap van haar moeder overnam, de vorming van de Wereldraad van Kerken voltooid. Alle deelnemende kerken moeten de basis van de Wereldraad aanvaarden: "een broederschap

van kerken, die onze Heer Jezus Christus als God en Heiland aannemen". En plechtig klonk hun besluit: Wij nemen ons voor bij elkaar te blijven.

Een vleugel van het nieuwe complex van de Wereldraad van Kerken is reeds in gebruik genomen.

Hoop en licht

DE kerken zijn niet alleen — behoudens een enkele uitzondering — bij elkaar gebleven binnen de Wereldraad, voortdurend zijn er ook nieuwe kerken bijgekomen, die aan gezamenlijk beraad, studie en activiteiten (hulpverlening!) wilden deelnemen. Sommige kerken, die onderling eeuwenlang in tegenstellingen verwickeld waren, vonden elkaar weer onder het dak van de Oecumenische beweging.

De weg van de oecumene is gemarkeerd door grote conferenties, al van 1910 af. Na Amsterdam-1948 volgde Evanston-1954 (USA) onder het thema: Christus, de hoop van de wereld. De laatste Assemblee werd in New-Delhi in 1961 gehouden; deze bijeenkomst stond in het teken van: Jezus Christus, het licht van de wereld. De twee grote gebeurtenissen waren hier de integratie van de Wereldraad van Kerken en de Internationale Zendingsraad en de toelating van de Orthodoxe kerk van Rusland en andere landen van Oost-Europa, tot leden. Een nieuw element kwam hierdoor in de besprekingen en samenwerking tussen de kerken.

Momentopname

BIJ de Oecumenische Raad van Kerken zijn nu 208 kerken aangesloten uit zeventig landen; samen tellen deze ruim 400 miljoen leden. Totaal behoren nu 250 personen tot de staf van de Wereldraad. Onder hen is nog steeds de werker van het eerste uur: dr. Willem Adolf Visser 't Hooft: al 26 jaar leidt hij

met vaste hand het secretariaat-generaal van de Wereldraad in voor- en tegenspoed. Volgend jaar zal hij aftreden; zijn opvolging baart nu al grote zorgen.

Deze medewerk(st)ers zijn verspreid over de afdelingen voor Interkerkelijke Hulp, Vluchtelingenwerk en Werelddienst, over Wereldzending en evangelisatie, Oecumenische actie en Studie; bovendien is er nog het Jeugdparlement en het departement voor Informatie.

Contacten

NAAST deze 250 mensen werken er nog honderd in het kader van de grote wereldbonden: Lutherse Wereldfederatie, de Verenigde Bijbelgenootschappen, de Wereldraad voor Christelijke opvoeding en zondagsschoolwerk, de Wereldbond van hervormde kerken, de hulpdienst van de "Brethern", enzovoort. Al deze kerken en instanties vinden gastvrijheid op het terrein van de Wereldraad. Het is goed als men wil samenwerken om elkaar dan ook dicht bij de hand te hebben.

Zichtbaar

DE Wereldraad is geen superkerk; Genève is dan ook nooit te vergelijken met Rome Wél gaat het om de zichtbaarmaking van de éne kerk. De bij de Wereldraad van Kerken aangesloten kerken vinden hun gemeenschap in het geloof, dat de eenheid van de kerk in Christus gegeven is. Daarom weten zij zich geroepen aan deze eenheid zichtbare vorm te geven. Oecumenisch is dus elk streven der kerken, dat tot de zichtbaarmaking van deze eenheid bijdraagt". Deze omschrijving van het oecumenisch streven is opgesteld door de Oec. Raad van Kerken in Nederland naar

aanleiding van de geloofsovergang van prinses Irene.

Toekomst

ONDANKS vele tegenslagen in het verleden is door de volhardende onbaatzuchtige arbeid van tallozen de oecumenische ontwikkeling niet zonder vrucht gebleven. En de toekomstverwachtingen beloven meer dan alleen wat in het verleden bereikt werd, gezien de vele tekenen van vernieuwing. De solidariteit tussen de kerken die zoveel gemeenschappelijk bezitten, neemt steeds meer toe, evenals de internationale en oecumenische vorming, vooral van jongeren.

Wel beluisteren we ook kritische stemmen. Ze willen de feestvreugde bij de opening van het nieuwe complex in Genève niet bederven maar waarschuwen wel: Het kan gevaarlijk worden, al die mooie betonnen gebouwen.

Een van de chalets waarin de Wereldraad tot dusver een onderdak vond. Tot nu toe woonden in het Oecumenisch Hoofdkwartier in houten, meer „voorlopige" gebouwen. Laat men ook in Genève niet vergeten dat de kerk nooit „arrivé" kan zijn, maar altijd op weg is ...

Friese Koerier / 16-05-1964

Arabische vluchtelingen en Israël

In december vorig jaar nam de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties een resolutie aan die inhield dat Israël aan de Palestijnse Arabische vluchtelingen terugkeer naar hun vroegere woonplaatsen in Israël zou moeten toestaan. Israël dat sinds 1948 deze terugkeer geweigerd heeft, was het enige land dat tegen de resolutie stemde. Voor de

resolutie stemden 82 landen, terwijl veertien landen zich onthielden (NRC 4-12-63). Deze resolutie werd ingediend door de Verenigde Staten onder de regering van president Kennedy.

De idee die erin belichaamd wordt, lijkt momenteel in de doofpot te raken. Toch is waarschijnlijk dit toestaan van terugkeer van vluchtelingen door Israël, een noodzaak. om tot een oplossing van dit vraagstuk te komen, dat

een belangrijke belemmering vormt voor vrede tussen Israël en de Arabische landen.

Ter ondersteuning van deze resolutie denk ik vanaf a.s. vrijdag, 15 mei, de dag waarop de staat Israël zijn bestaan begon, gedurende 16 dagen te vasten, dus van 15 mei tot en met 30 mei, een dag voor elk jaar dat de Palestijnse Arabische vluchtelingen in ballingschap leven. Tevens wil ik hiermee aandringen op meer financiële steun voor projecten van de UNRWA voor opname van Arabische vluchtelingen in Arabische landen.

Momenteel richt de UNRWA wat dit betreft zijn activiteit vooral op het oprichten van scholen voor beroepsonderwijs en het trainen van de vluchtelingenjeugd in ambachten. Gebleken is dat de vluchteling en jongeren, die hier een opleiding genoten hebben, zonder

moeilijkheden een bestaan vinden in de Arabische landen en dus uit de vluchtelingenkampen verdwijnen, alsook van de lijst van UNRWA betreffende de vluchtelingen die steun behoeven.

In het verleden bleek een tekort aan financiën herhaaldelijk een oorzaak van het voortijdig stoppen van soortgelijke activiteiten van de UNRWA. In Nederland kunnen projecten voor deze vluchtelingen gesteund worden door bijdragen op giro 5261 van de Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen in Utrecht.

Deze actie denk ik elk jaar te herhalen, tot dit vluchtelingenprobleem de wereld uit zal zijn.
Amsterdam-C, TJIBBE R. P. BIJLSMA
Kerkstraat 96, Tel. 237459

Trouw / 07-07-1964

KERKELIJK LEVEN

Protestanten in Spanje halen ruimer adem

Hoe de protestanten het nu in Spanje hebben is nog lang niet duidelijk. Een „statuut" over de positie van Spaanse niet-rooms katholieken is al geruime tijd in de maak, maar nog niet afgekondigd. Er wordt door velen hoopvol verwachtend naar uitgezien, terwijl anderen er niet al te veel vertrouwen in hebben. Kunnen de Spaanse protestanten ruimer gaan ademen ?

Grote vraag

Dr. Borkent werd op zijn jongste verkenningstocht bijzonder sterk geconfronteerd met de uitzonderlijk grote vraag naar een herdruk van de Spaanse vertaling van de Heidelbergse Catechismus, die enkele jaren geleden opnieuw — in modern Spaans omgezet — werd uitgegeven door de Stichting „Spaans- Evangelische Zending". Toen zijn rond 100.000 exemplaren in Spanje verspreid. Thans is de vraag dermate groot, dat direct opnieuw zeker 10.000 exemplaren zó zouden kunnen worden geplaatst om enigermate aan de vraag te voldoen. De Stichting „Spaans-Evangelische Zending" te Utrecht heeft dan ook besloten tot een herdruk over te gaan. Tot zover uit de brief van de Spaans- Evangelische Zending,

Tolsteegplantsoen 18 te Utrecht (gironummer: 95200).

Juridisch

Ook de **stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen** trekt zich het lot van Spaanse protestanten aan. In haar maandelijkse „nieuwsbrief" vraagt zij dit maal financiële steun voor de Spaanse „Commission on defence", een commissie, die zich uitsluitend bezig houdt niet het verlenen van juridische ondersteuning aan de wensen van de protestantse kerken in Spanje. Mede dank zij deze commissie is er langzamerhand iets waar te nemen van een klimaatverandering bij de Spaanse regering, aldus de nieuwsbrief. Er wordt bijvoorbeeld in steeds ruimere mate toestemming gegeven tot het houden van kerkdiensten. Dat gold in het eerste kwartaal van dit jaar al vijftien kerken, terwijl in het gehele jaar 1963 slechts 14 kerken deze toestemming: kregen. Wel is het nog steeds verboden, naar buiten tredende manifestaties te houden of proselieten te winnen. Opmerkelijk noemt de nieuwsbrief het, dat het de baptistenkerk in Madrid is toegestaan, openlijk de Engelse diensten aan te kondigen. Het ministerie van toerisme heeft eind vorige maand bepaald, dat aan de toeristen inlichtingen gegeven moeten worden over protestantse erediensten. De praktijk is, dat

men een lijstje van kerkdiensten ophangt aan de buitenzijde van de kerk.

Scholen

In heel Spanje zijn nu vijf protestantse scholen, die getolereerd worden voor zover zij uitgaan van een protestantse kerk en voor zover beide ouders van elke leerling protestant zijn. Ook kan thans een burgerlijk huwelijk worden gesloten als beide partijen bewijzen dat ze los staan van de rooms-katholieke kerk. Tot nu toe moest men bewijzen, dat men niet in een r.k. kerk gedoopt was, hetgeen uiteraard meer moeilijkheden veroorzaakte. Ook mogen thans (weer) bijbels worden ingevoerd en protestantse evangelische lectuur. Wel moet er

een duidelijke scheiding zijn tussen de plaatsen waar protestantse en die waar r.k. lectuur wordt verkocht. Tenslotte is het nu ook mogelijk om begrafenissen te doen verlopen zonder rooms-katholiek ritueel. De commissie, die onder leiding staat van een Spaanse advocaat, staat voortdurend in contact met de Spaanse regering en geeft adviezen die zijn gebaseerd op juridische kennis, precedentes, vergelijkbare situaties in andere landen en de redelijkheid van de verlangens der protestanten.

Wie dit werk wil steunen kan terecht bij de **stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen**, Corn. Houtmanstraat 17 te Utrecht.

Het Vrije Volk / 15-07-1964

Van Alpha tot Ohmega

SPANJE Langzaam krijgen de protestanten in Spanje een beetje meer vrijheid. Er worden nu vijf protestantse scholen getolereerd, maar van de leerlingen moeten beide ouders protestant zijn. Ook kan men een burgerlijk huwelijk sluiten als beide partijen kunnen bewijzen dat ze los staan van de R.-K. Kerk. Ze hoeven nu niet meer te kunnen bewijzen dat ze niet r.-k. gedoopt zijn. Bijbels en protestantse lectuur mogen worden ingevoerd, maar de verkoop mag niet in combinatie met lectuur van r.-k. origine geschieden. Ook bestaat nu de mogelijkheid om begraven te worden zonder het rooms-katholieke begrafenisritueel. Aldus de Nieuwsbrief van de **stichting oecumenische hulp aan kerken en vluchtelingen** te Utrecht.

NIEUW HOOFDKWARTIER. De Wereldraad van Kerken heeft te Genève een nieuw hoofdkwartier betrokken. Het gebouw heeft ruim 10 miljoen gulden gekost. Vele andere protestantse wereldorganisaties zijn eveneens in het nieuwe gebouw gehuisvest.

PROTEST. Protestantse en rooms-katholieke leiders in het kanton Genève hebben schriftelijk bij de president van Zuid-Afrika geprotesteerd tegen de apartheidspolitiek

WILDE-GANZEN AUTO. Met het schip Wonosari is uit Rotterdam naar Bombay onderweg de ambulance-auto die de radio-actie - Wilde Ganzen heeft geschonken voor het ziekenhuis van de Schotse zending te Jalna in India. Het vervoer geschiedt gratis en er worden geen invoerrechten geheven.

Nieuwsblad van het Noorden / 18-07-1964

Protestanten in Spanje nemen enige klimaatverandering waar

De **stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen** te Utrecht heeft in haar „Nieuwsbrief“ gevraagd om financiële steun voor de Spaanse „Commission on Defence“, een commissie, die zich uitsluitend bezighoudt met het verlenen van juridische ondersteuning van de wens van de Protestantse kerken in Spanje. Mede dank zij deze commissie is er langzamerhand iets waar te nemen van een

klimaatverandering bij de Spaanse regering, aldus de nieuwsbrief. Er wordt bijvoorbeeld in steeds ruimere mate toestemming gegeven tot het houden van kerkdiensten. Dat gold in het eerste kwartaal van dit jaar al vijftien kerken, terwijl in het gehele jaar 1963 slechts 14 kerken deze toestemming kregen. Wel is het nog steeds verboden, naar buiten tredende manifestaties te houden 31' lidmaten te winnen.

Opmerkelijk noemt de nieuwsbrief het, dat het de Baptistenkerk in Madrid is toegestaan, openlijk de Engelse diensten aan te kondigen.

Het ministerie van Toerisme heeft eind vorige maand bepaald, dat aan de toeristen inlichtingen gegeven moeten worden over protestantse erediensten. De praktijk is, dat men een lijstje van erediensten ophangt aan de buitenzijde van de kerk.

In heel Spanje zijn nu vijf protestantse scholen, die getolereerd worden voor zover zij uitgaan van een protestantse kerk en voor zover beide ouders van elke leerling protestant zijn. Ook kan thans een burgerlijk huwelijk worden gesloten als beide partijen bewijzen, dat ze los staan van de rooms-katholieke kerk. Tot nu toe moest men bewijzen, dat men niet in een rooms-katholieke kerk gedoopt was, hetgeen uiteraard meer moeilijkheden veroorzaakte.

Voorts is gebleken, dat thans Bijbels mogen worden ingevoerd, alsmede protestantse evangelische lectuur. Wel moet er een duidelijke scheiding zijn tussen de plaatsen, waar protestantse en die waar rooms-katholieke lectuur wordt verkocht.

Tenslotte is het nu ook mogelijk om begrafenissen te doen verlopen zonder het rooms-katholieke ritueel.

De commissie, die onder leiding staat van een Spaanse advocaat, staat voortdurend in contact met de Spaanse regering en geeft adviezen, die gebaseerd zijn op juridische kennis, precedentes, vergelijkbare situaties in andere landen en de redelijkheid van de verlangens der protestanten.

Gereformeerd Gezinsblad / 25-07-1964

Nederlandse liefdadigheid in Nigeria en Libanon

Om de ellende in de havenbuurten van de grote Nigeriaanse havenstad Port Harcourt allhans enigszins te verlichten, hebben Nederlandse zakenlieden die betrokken zijn bij de ontwikkeling van Nigeria, het initiatief genomen tot sociaal werk in deze buurten. Er verkommeren hier tienduizenden mensen, die van het platteland naar de havenstad waren gekomen in de hoop werk te vinden in de opkomende industrie. Er is echter nog lang geen werk genoeg en de gezinnen van de werklozen lijden bittere armoede.

In Nederland steunen de **stichting voor oecumenische hulp** en de hervormde en de synodaal-gereformeerde kerken dit werk.

Omdat de Nederlanders in Nigeria zelf veel geld bijeen brengen, was naar verhouding betrekkelijk weinig nodig. Besloten is vanuit

Nederland een kerkelijk sociaal werk(st)er uit te zenden voor 4 jaar. Het syn.-geref. werelddiakonaat zal dit werk met f 5000.— per jaar steunen.

Ook in Libanon hebben daar woonachtige Nederlanders een stuk hulpverlening opgebouwd. Een predikant, ds. Andeweg, kon met hun medewerking in de hoofdstad Beiroet een instituut voor doofstomme kinderen stichten. Thans zijn er al 63 kinderen in opgenomen.

De kosten hiervan zijn zo gestegen, dat het voor de overigens zeer offervaardige kolonie van Nederlanders in Beiroet niet meer te betalen is. Van hun "moederkerken" in ons land krijgen ze nu hulp. Zowel door de hervormde kerk als door het werelddiakonaat van de syn.-geref. kerken is 5000 gulden beschikbaar gesteld voor het christelijk doofstommencentrum in Libanon. Daarmee is het bestaan van dit instituut voorlopig verzekerd.

Trouw / 05-08-1964

Jonge Nederlander docent in Ghana

(Van een onzer verslaggevers)

Opgelucht werden gisteren twee jonge mensen uitgewuifd bij hun vertrek uit Amsterdam met de „Guineekust". Niet omdat de familieleden

en bekenden hen nu zo graag kwijt wilden, maar omdat pas in de loop van de ochtend zeker was dat de reis van de 26-jarige drs. J. Kleijn met zijn iets jongere vrouw en hun baby van drie maanden naar Ghana inderdaad doorging. Zij vertrokken naar Cape Coast, 100

km ten westen van Accra, waar de heer Kleijn leraar wis- en natuurkunde wordt. Na de bootreis en enige dagen van inburgeren beginnen voor hem daar de lessen aan het Ghana National College. Reeds in hun verlovingsstijd begonnen de huidige mevrouw en meneer Kleijn te denken over gaan werken in een ontwikkelingsland; om daar als christen te gaan helpen; als "leek", niet als zendeling. Hun stap formuleren ze niet als roeping; het is immers niet zo'n uitzonderlijke daad. Maar nadat ze zowat twee jaar geleden hoorden van het juist in Utrecht ingestelde bureau „Dienst over de grenzen" zochten ze contact, zonder een bepaald soort werk of land als hun eigen wens te noemen. En door bemiddeling van het Londense internationale plaatsingsbureau van het Engelse „Instituut voor christelijk onderwijs" is tenslotte de bestemming Ghana uit de bus gekomen. Voor "Londen" is J. Kleijn hun eerste Nederlander.

In Utrecht vertelde mevrouw J.C. . Roth ons iets over haar werk voor „Dienst over de grenzen". In september twee jaar geleden is dit bureau opgezet door de Nederlandsch Zendingsraad samen met de landelijke **stichting Oecumenische hulp aan kerken en vluchtelingen** in Utrecht.

Ghana

Het gaan naar Ghana kost de familie Kleijn wel meer dan wat extra spanning of de reis zal doorgaan. Voor een leraar tellen bijvoorbeeld de dienstjaren niet door. Maar Ghana betaalt een verhoudingsgewijs verder vrijwel gelijk salaris. Voor huisvesting op het schoolterrein wordt gezorgd, vertelt mevrouw Kleijn. (Voor enkele huishoudelijke dingen kreeg ze de tip dat ze schaars zijn. Op de meubels na gaan allerlei vertrouwde spulletjes mee). Misschien gaat zij ook wat les geven, aan een

huishoudschool of zo. Haar man krijgt ruimer werk dan hier in Nederland. De school, die in 1948 — vijf jaar voordat de Goudkust als Ghana zelfstandig werd — door dr. Kwame Nkroemah is gesticht, is Engels van opzet: met meer toezicht op de leerlingen en met meer sport. Volgens het contract duurt het verblijf vier jaar, met verlof na twee jaar.

De heer en mevrouw Kleijn op de „Guineekust", vlak voor hun vertrek naar Ghana.

Friese Koerier / 14-08-1964

Huishoudonderwijs in Kongo Meisje uit Doniaga naar Brazzaville

Sint Nicolaasga — De 25-jarige huishoudschool-lerares Tjennie Landman uit Doniaga gaat binnenkort naar Brazzaville in Kongo. Zij wordt namelijk uitgezonden door een Zweedse zendingsvereniging, die door bemiddeling van het bureau „Dienst over grenzen" met haar in contact is gekomen. Ook

in het Kongolese Brazzaville zal mej. Landman huishoudlerares zijn. De „Dienst over grenzen" wordt georganiseerd door de Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen.

Het is niet de eerste buitenlandse reis van mej. Tjennie Landman; zij heeft ook al in zuid Italië gewerkt. Zij gaf daar voorlichting aan de arme bevolking in Valerna.

**St. Niekster meisje als huishoudlerares
naar Frans Congo
Een nieuwe bromfiets gaat mee**

(Van een onzer verslaggeefsters)

SINTT NICOLAASCA -Om Sint Niek te verlaten, dat op het ogenblik in Pais en Vree feest viert en dan naar Congo te gaan, waar alles allesbehalve pais en vree is, is geen kleinigheid.

"Oh, maar ik ga naar Frans Congo", zegt mejuffrouw Tjemmie Landman (26). Daar zijn — tot nu toe — helemaal geen politieke moeilijkheden geweest. (*Tjemmie moet zijn Tjennie Landman, HZ*)

Deze fikse boerendochter gaat 26 augustus per boot naar het voormalige Frans Congo, waar ze onder auspiciën van de Zweedse Zendingsvereniging, les zal geven aan de enige huishoudschool daar te lande. Het is niet een geringe taak, die juffrouw Landman op haar schouders heeft genomen. Maar ze weet goed wat ze doet; en ze heeft zich terdege op haar taak voorbereid.

Stadskanaal

Al jong had ze in haar hoofd gezet iets anders te doen dan de meeste meisjes die met haar op de huishoudschool wtaren: Nieuw Guinea. Maar dat werd niets.

Toen ging maar naar Stadskanaal, maar ze bleef uitkijken naar een ander arbeidsveld. Met een vriendin ging ze eens mee naar een Oecumenische Jongerencontactdag, waar ze voor het eerst kennis maakte met het werk van de Stichting Oecumenische Hulp en de de Nederlandse Zendingsraad.

Deze beide organisaties zenden o.m. jonge mensen uit, die bereid zijn in de ontwikkelingslanden te werken.

Zuid-Italië

Tjemmie Landman liet zich inschrijven en na verloop van tijd hoorde ze, dat er in Zuid-Italië werk voor haar lag. In Calabrië was een team van de Wereldraad van Kerken bezig de mensen in wat humanere omstandigheden te laten leven.

Juffrouw Landman werkte er een een jaar. Ze gaf lessen in voedingsleer, hygiëne, kinderverzorging, wat niet al.

Toen werd het werk daar afgebroken, omdat de tijd rijp geworden was, dat de Sicilianen daar zelf verder werkten met wat het team hen geleerd had.

Ze had zich echter verbonden om er twee jaar Jaar te werken. Daarom werd haar gevraagd of ze bereid was naar Congo te gaan.

De beslissing was niet gemakkelijk. Maar Tjemmie Landman zei: Ja. Ze zou werken onder de Zweedse Zending, die langs de Congo-rivier een vrij groot aantal zendingsposten heeft gesticht. Het enige bezwaar was, dat de Franse taal haar niet klaterend uit de mond vloeiende. En Frans is nog steeds de voertaal in Congo, dat in 1959 onafhankelijk werd verklaard.

Frankrijk

Dus ging juffrouw Landman eerst naar Frankrijk. Ze werkte 4 maanden op een vormingscentrum in Zuid-Frankrijk en studeerde nog 5 weken in Parijs aan de Alliance Française.

Maar toch vond ze, dat ze nog niet goed genoeg op haar taak was voorbereid.

Oegstgeest

En daarom ging ze een cursus volgen aan de Zendingsschool in Oegstgeest.

Ze leede er iets over tropische hygiëne, ze bestudeerde iets van de sociologie en de economie in de ontwikkelingslanden, anthropologie, EHBO.

Zweden

Toen reisde ze naar Zweden, waar ze kennis maakte met haar toekomstige werkgevers. Toevallig leerde ze daar ook haar toekomstige predikant kennen, een forse, lange Congolees, die juist in Zweden was om ook eens kennis te maken.

Nu is dan eindelijk de lange tijd van voorbereiding voorbij. Ze weet iets meer dan voorheen.

Ze weet dat het een mooie stad is met zo'n 90.000 inwoners, dat het een uitgebreide stad is, waar je het beste op een bromfiets je kunt verplaatsen. Bij haar bagage is dan ook een krat waarin een spiksplinter nieuwe brommer zit vastgesjord. Hoe ze het ding moet bedienen zal ze alsnog even leren.

Zendingscentrum

Ze weet dat ze een kamer krijgt op het Zweedse zendingscentrum daar. Dat haar school gebouwd is door de Unesco, en goed geoutilleerd. Dat haar leerlingen ouder zullen zijn dan de meisjes hier, die naar de huishoudschool gaan. Dat de bevolking bestaat uit leden van de Kicongostam, en dat hun taal moeilijk is. Ze weet ook, dat het het beste is, zich onder geen enkele voorwaarde met politiek bezig te houden. Maar hoe het in werkelijkheid allemaal zal zijn? „Ach”, zegt ze nuchter. „Het eerste jaar zullen ze mij daar waarschijnlijk meer leren dan ik hun. En het tweede jaar misschien ook nog wel. Maar ik hoop, dat ze het derde jaar een beetje profijt van mij hebben”.

Algemeen Handelsblad / 19-08-1964

Wilde Ganzen vlogen in 1963 bijna zes ton bijeen voor hulp

De totale opbrengst van de Wilde Ganzen acties over 1963, 599.627,21 gulden, vertoonde opnieuw een stijging. In 1962 werd 504.514,42 gulden ontvangen en in 1961 390.411,15 gulden. Het werk van het radiopastoraat kon dankzij enkele Wilde Ganzen, speciaal voor dit doel opgelaten,

worden gefinancierd. De buitenlandse projecten werden uitgekozen door de Wilde Ganzen-commissie, in overleg met o.m. de afdeling Interchurch Aid van de Wereldraad van kerken en de stichting Oecumenische hulp aan kerken en vluchtelingen te Utrecht. De Wilde Ganzen vliegen van het I.K.O.R., de interkerkelijke samenwerking in zaken van radio en televisie.

Het Vrije Volk / 29-08-1964

Cornelis Cornelisse wil terug naar West-Irian

(Van een onzer verslaggevers)

Begin volgende week, waarschijnlijk reeds maandag, vertrekt de achtentwintigjarige Rotterdammer Cornelis Cornelisse (Van Malsenstraat 30b) voor 10 maanden naar Congo, waar hij leraar wordt aan een middelbare school. Zijn uitzending is geregeld door het te Utrecht gevestigde bureau 'Dienst over grenzen' van de Nederlandse Zendingsraad en de **Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen**. Het nu bijna twee jaar bestaande bureau tracht te voldoen aan aanvragen om vakmensen uit voornamelijk de ontwikkelingslanden.

Vakmensen van zeer uiteenlopende aard: automonteurs en artsen, kippenhouders en leraren, piloten en sociaal werkers.

'Dienst over grenzen' heeft tot nu toe reeds bemiddeld bij de uitzending van meer dan zestig mensen naar alle windstreken. Deze zomer volgt weer een groep van 27. Daarvan is Cornelis Cornelisse er een. Hij is welkom in Congo: er waren zestig aanvragen uit dit land. Voor 32 mensen wil de Unesco de kosten betalen. Daarmee is in ieder geval voor meer dan de helft in de nood voorzien.

Cornelis Cornelisse — stevig, maar niet fors gebouwd, kerngezond, een vriendelijk, pittig gezicht — heeft weinig persoonlijke verlangens en wensen. Zijn ideaal: de mensen helpen,

overheerst alles. Hij' is op 8 mei 1936 in Rotterdam geboren, ging er op school en haalde er zijn hoofdakke. Na een korte tijd militaire dienst (operatiehelfer) werd hij op zijn twintigste onderwijzer aan de openbare lagere school in de Oleanderstraat te Rotterdam. Hij bleef dat vijf jaar. In deze tijd deed hij ook veel aan jeugdwerk, onder meer in de AJC. Vijfentwintig jaar oud ging hij als onderwijzer naar Sorong op het toenmalige Nieuw-Guinea. Hij maakte een roerige tijd mee en deed veel meer dan kinderen les geven. Zijn ervaring als militair operatiehelfer bezorgde hem ook werk in een ziekenhuis. West-Irian is de grote liefde van Cornelis Cornelisse geworden. Hij kreeg er vele vrienden, met wie hij nu regelmatig correspondeert. Het land is zijn denken en doen en laten voor een belangrijk deel gaan beheersen. Hij wil terug. Dat verandert niet nu hij naar Congo gaat: hij blijft vooruit kijken, naar West-Irian.

In Algerije werd Cornelis Cornelisse goede maatjes met een jeugdige dorpsbewoner, Barrik. Een pientere knaap, die de Rotterdammers als tolk Arabisch-Frans goede diensten bewees.

Werk in Congo tijdelijk

“Ik wil terug naar Nieuw-Guinea, hoe dan ook. Zelfs nu de Indonesiërs het bewind voeren: Ik zou alleen niet met ze over politiek praten. Twee keer heb ik de zaakgelastigde van Indonesië in ons land...hoe heet die man ook al weer.... o ja, Sharif, om een audiëntie

gevraagd. De eerste keer op gezegeld papier, de tweede keer op gewoon. Ik heb nooit antwoord gekregen. Uit die brieven kon je begrijpen dat ik van Nieuw-Guinea hou en graag mee wil werken aan de ontwikkeling van de Papoea's.”

Nu hoop ik maar op 1969. Ik geloof wel, dat Indonesië de overeenkomst zal nakomen en de Papoea's over hun toekomst laat beslissen. Als het land zelfstandig wordt, ga ik terug. Daar spaar ik nu al voor. In de afgelopen jaren ben ik erg zuinig geweest. Ik heb nu bijna twintigduizend gulden, goed belegd. En wat ik er in de Congo bij ga verdienen, is ook voor Nieuw-Guinea. Ik zou hier kunnen blijven en voor het geld een auto kunnen kopen. Liever niet. Ze rijden je ermee dood.

Het geld wil ik gebruiken voor de reis en zo, maar ook voor het land en de mensen zelf Ik zou als onderwijzer graag in een leproserie gaan werken. Leproselijders zitten jaren of hun leven lang in zo'n afgesloten dorpje. De kinderen die er geboren worden moeten weg. Ze zijn gezond. Voor al die mensen moet veel worden gedaan. Ik ben een idealist.

Ik geloof, dat Nederland oprecht de bedoeling heeft gehad de Papoea's in de loop der jaren hun vrijheid te geven. Maar nu moet ik toch zeggen, dat ze Nieuw-Guinea verkwanseld hebben, hoewel de situatie — dat geef ik toe — onhoudbaar werd. Veel vertrouwen in Nederland heb ik niet meer. Ik wil niet graag meer in of voor ons land werken. Maar dat geldt ook voor Rusland of welk land ook.

Voor de Verenigde Naties wil ik wel werken. In die organisatie heb ik vertrouwen. Afgezien van politieke kwesties, zoals nu Cyprus weer, hebben de VN veel goeds bereikt. Denk eens aan de gezondheidszorg, het werk voor de jeugd en de onderontwikkelde landen.

Voor de kerk wil ik ook aan de slag. Ik ben protestant, maar niet bij een of andere kerk aangesloten. Ik heb reden om aan te nemen, dat het in Nieuw-Guinea niet zo goed gaat als je wel zou wensen. Ik weet, dat er Papoea's zijn, die met het Indonesische bewind niet gelukkig zijn. In mijn tijd werd het al minder. Ik ben er onderwijzer geweest — in Sorong — van 1961 tot april 1963. Toen moesten we weg. In de laatste maanden werd er gestolen. Dat had ik nog nooit eerder meegemaakt. Wie er stal, weet ik niet. Maar van de Papoea's kan Ik het niet geloven. Schoolkinderen werden al

om tien uur naar huis gestuurd. Ze leerden niets. De Indonesiërs lieten ze richten, je weet wel, net als bij de militairen, de arm vooruit. Dat was in de UNTEA-tijd.

En nu dus de Congo. Ik word leraar aan een middelbare school van het Leger des Heils in Kasangoeloe, een stadje dat zo'n 45 kilometer van Leopoldville af ligt. Ze noemen het een middelbare school, maar ik denk dat het voor Nederlandse begrippen zoiets als een ulo is. Wat me daar te wachten staat, weet ik nog niet precies. Dat zal ik moeten zien. Ik wil niet weten wie Tsjombe is en wie Kasavoeboe. Je kunt dat struisvogelpolitiek noemen. Ik kom om de mensen te helpen, de kinderen iets te leren. Van maart tot juli dit jaar heb ik als volontair in Algerije gewerkt, op een school in Ain-Djeda, een dorpje hoog in de bergen. Daar ben ik heengegaan om de Franse taal beter te leren. In Congo moet ik in het Frans lesgeven. Wie Ben Bella was en wie Ben Ghedda, interesseerde mij in Algerije niet. Wat ik in Algerije al niet heb meegemaakt. . . Ik wilde dat ik kon schrijven. Alles kon je er doen. Ik heb zelfs eens een aanstaande moeder van 45 jaar een verwijsbriefje voor een ziekenhuis verstrekt. Mijn tolk was een pienter joch van een jaar of veertien, Barrik. Hij vertaalde van

het Arabisch in het Frans. Bij bevallingen stond hij buiten de ziekentent en luisterde naar wat de vrouwen in het Arabisch riepen. Dat schreeuwde hij dan weer in het Frans naar binnen, voor de verpleegster.

In Kasangoeloe krijg ik — en dat is een reuze bof — een eigen huis. Woensdagmiddag hoorde ik pas dat ik word uitgezonden. Ik heb gelijk blikken voedsel en dergelijke opgestuurd. Voor me zelf zorgen, ja.

Langer blijven dan tien maanden? Dat hangt van de mensen daar af. Ik wil wel.

Ik hou van de natuur. Ook van operamuziek. Wat het eerste betreft zal ik veel kunnen genieten. Operamuziek zal ik in Congo missen. Dat is tot nu toe overal zo geweest.- Dia's hoop ik ook te maken.

Persoonlijke dingen neem ik niet mee. Alleen wat godsdienstige literatuur. Als idealist moet je je voortdurend gesterkt voelen. Die sterking vind ik in zulke boeken.

Ik geef nu nog les aan de Frankendaelschool aan de West-Varkenoordseweg. Als alles doorgaat, zien ze me daar maar een week. Ik heb ze dat op het stadhuis meegedeeld. Ze wisten dat er een kans was op uitzending naar Congo. Ik verdien er toch nog honderd gulden mee. Dat is veel geld. Ik spaar voor Nieuw-Guinea."

Trouw / 03-09-1964

KERKELIJK

Na twee jaar „Dienst over de grenzen“:

Negentig mensen doen kerkewerk in de ontwikkelingslanden

Het bureau „Dienst over de grenzen" in Utrecht, dat is opgericht door de **stichting oecumenische hulp aan kerken en vluchtelingen** en de Nederlandse zendingsraad, is twee jaar oud. Via dit bureau zijn tot nu toe negentig mensen naar het buitenland gezonden, waar zij dienende functies vervullen.

Het bureau is indertijd opgericht omdat zowel de **stichting oecumenische hulp** als de zendingsraad herhaaldelijk aanbiedingen kregen van mannen en vrouwen die bereid waren om in dienst van de kerken naar andere landen te gaan maar die aanbiedingen niet

konden aanvaarden omdat de 'fondsen waarover de zendings- en diaconale organisaties beschikken te beperkt waren. Om te voorkomen dat degenen die zich aanmeldden niet in contact zouden komen met de ontwikkelingslanden die hun hulp misschien dringend nodig hadden, is het bureau in het leven geroepen. Het functioneert als een bemiddelingsorgaan tussen de mensen die uitgezonden willen worden en de kerken en zendingsorganisaties in de jonge landen die bereid zijn zelf de kosten van overkomst te betalen. Het is nu zo, dat de jonge kerken in de landen die leraren, artsen, landbouwkundigen of verpleegsters nodig hebben hun aanvragen richten tot het bureau „dienst over de grenzen" in Utrecht (dat zeer snel bekendheid heeft gekregen), terwijl anderzijds de Nederlanders die hun beroep in een jong land willen

uitoefenen, zich bij het bureau laten inschrijven.

Piloot

De plaatsingsmogelijkheden lopen voor de verschillende beroepen uiteen. Zo zijn er bij de negentig tot nu toe uitgezonden een automonteur die jonge Algerijnen gaat opleiden en een kippenboer die in Kongo een pluimveefokbedrijf van de Kongolese kerken leidt. Binnenkort zal via het bureau zelfs een piloot worden uitgezonden naar een Aziatisch land. Artsen en volledig bevoegde leraren hebben een zeer grote kans op plaatsing, vertegenwoordigers van administratieve beroepen maar een kleine. Men heeft op het bureau al geconstateerd, dat in de eisen die de Jonge landen stellen een opgaande lijn zit. Het zijn trouwens niet alleen ontwikkelingslanden

die bij het bureau aankloppen: ook „rijke“ landen die wel over geld maar niet over mensen beschikken doen een beroep op „dienst over de grenzen“. Zo werken verschillende Nederlanders in Oostenrijkse bejaardentehuizen voor vluchtelingen en diakonale instellingen van de Oostenrijkse kerken.

Het bureau heeft op dit moment onmiddellijke plaatsingsmogelijkheden voor Engels- of Franssprekende leraren, artsen en verpleegsters voor Noord-Borneo. Zuidwest Afrika en Zuid-Afrika, een fysiotherapiste voor een gehandicaptencentrum in Jordaans Jeruzalem, een Franssprekende leidster voor een meisjeshuis in Madagascar en een jonge vrouw die goed kan koken en bovendien Frans spreekt voor de huishouding van een Quakerteam in Algerije.

Algemeen Handelsblad / 07-09-1964

Van heinde en verre

Het bureau „Dienst over de grenzen“ te Utrecht, dat is opgericht door de **stichting Oecumenische Hulp** aan Kerken en Vluchtelingen en de Nederlandse Zendingsraad, bestaat thans twee jaar. Via dit bureau zijn tot nu toe negentig mensen naar het buitenland gezonden, waar zij dienende functies vervullen. Het bureau functioneert als een bemiddelingsorgaan tussen de mensen die uitgezonden willen worden en de kerken en zendingsorganisaties in de jonge landen die

bereid zijn zelf de kosten van overkomst te betalen. Het bureau heeft op dit moment onmiddellijke plaatsingsmogelijkheden voor Engels- en Franssprekende leraren, artsen en verpleegsters voor Noord-Borneo, Zuidwest-Afrika en Zuid-Afrika, een fysiotherapiste voor een gehandicaptencentrum in Jordaans Jeruzalem, een Franssprekende leidster voor een meisjeshuis in Madagascar en een jonge vrouw die goed kan koken en bovendien Frans spreekt voor de huishouding van een Quakerteam in Algerije.

Trouw / 11-09-1964

Dienst over de grenzen zond 90 mensen uit (in twee jaar)

Het bureau 'Dienst over de grenzen' in Utrecht, opgericht door de **Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken** en Vluchtelingen en de Nederlandse Zendingsraad, bestaat twee jaar, Tot nu toe zijn negentig mensen via dit bureau naar het buitenland gezonden. Zowel de stichting als de zendingsraad hebben indertijd herhaaldelijk aanbiedingen gekregen van mannen en vrouwen die bereid waren in dienst van de kerken naar andere landen te gaan, maar de fondsen van zendings- en diaconale organisaties waren te beperkt. Het bureau, in

Utrecht functioneert nu echter als bemiddelingsorgaan tussen de mensen die uitgezonden willen worden - en de kerken en zendingsorganisaties in de jonge landen die bereid zijn zelf de kosten van overkomst te betalen. De jonge kerken in de landen die leraren, artsen, landbouwkundigen of verpleegsters nodig hebben richten hun aanvragen tot 'Dienst over de grenzen' (dat zeer snel bekendheid heeft gekregen), terwijl anderzijds de Nederlanders die hun beroep in een jong land willen uitoefenen, zich bij het bureau laten inschrijven. De plaatsingsmogelijkheden lopen uiteen. Er zijn bij de uitgezonden een automonteur die

jonge . Algerijnen gaat opleiden en een kippenboer die in Kongo een pluimveefokbedrijf van de Kongolese kerken leidt. Binnenkort zal zelfs een piloot worden uitgezonden naar een Aziatisch land. Artsen en volledig bevoegde leraren hebben een zeer grote kans op plaatsing, vertegenwoordigers van administratieve beroepen maar een kleine. Men heeft al geconstateerd, dat In de eisen die de jong* landen stellen een opgaande lijn zit. Het zijn niet alleen ontwikkelingslanden die bij het bureau aankloppen: ook 'rijke' landen die wel over geld maar niet over mensen beschikken doen een beroep op het Utrechtse

adres. Verscheidene Nederlanders werken bijvoorbeeld in Oostenrijkse bejaardentehuizen voor vluchtelingen en diakonale Instellingen. Het bureau heeft op dit moment onmiddellijke plaatsingsmogelijkheden voor Engels of Frans sprekende leraren, artsen en verpleegsters voor Noord-Börneo, Zuidwest-Afrika .en Zuid-Afrika, een fysiotherapiste voor een gehandicaptencentrum in Jordans Jeruzalem, een Frans sprekende leidster voor een meisjeshuis in Madagascar en een jonge vrouw die goed kan koken en bovendien Frans spreekt voor de huishouding van een Quaker-team in Algerije.

Trouw / 05-11-1964

KERKELIJK LEVEN

Nederlandse hulp in Port Harcourt

Achter veranderingen in Afrika staat de kerk

Het is de Afrikaan zélf, en niet alleen Afrika, die een fundamentele verandering heeft ondergaan, wat betreft z'n houding, verwachtingen en aspiraties. Veel krachten hebben het proces van de Afrikaanse revolutie op gang gebracht. Er kan gezegd worden, dat deze revolutie is voorbereid of bespoedigd door de ontwikkeling van wetenschap en techniek; door het openleggen van Afrika door betere verbindingen; door het exploiteren van de natuurlijke rijkdommen van Afrika, door de daardoor bevorderde grotere industrialisatie en verstedelijking. Maar de belangrijkste veranderingen in het hedendaagse Afrika zijn die in de ziel en de geest van de Afrikaan. De Afrikaan stelt tegenwoordig eisen, die hem zo'n jaar of tien geleden buitengewoon overdreven zouden zijn voorgekomen. En het is — volgens de laatste analyse — de christelijke kerk die in de eerste plaats verantwoordelijk is voor de metamorfose van ziel en geest van de Afrikanen. De verkondiging van het evangelie aan de Afrikaan, heeft zijn blik op vele manieren verwijd. Aldus dr. Z.K. Matthews, de Afrika-secretaris van de Wereldraad van Kerken. Hij is voorts van mening dat in dit veranderde Afrika vooral de familie, de meest fundamentele eenheid van de Afrikaanse maatschappij, onder zware druk staat. Het is hard nodig, dat er iets wordt gedaan op het

terrein van het huwelijks- en gezinsleven en het jeugdwerk om de Afrikaanse gemeenschap te helpen in deze situatie. Dit is een gebied, dat schreeuwt om nieuwe vormen van dienst van de kerk, die bemiddelend en samenbindend kan werken, door getrainde leiders te verschaffen en goede programma's op te stellen. Tot zover dr. Matthews. Een van de plaatsen in Afrika waar de kerk haar diensten aanbiedt, is het oude stadsdeel van de snel groeiende, havenstad Port Harcourt in Oost-Nigeria, juist daar wonen de vroegere stamleden, die verwachten in de grote stad een gouden tijd tegemoet te gaan. Maar toen zij er heen trokken, was er niet eens direct werk voor hen beschikbaar. Voor de arbeid onder deze Afrikanen heeft rev. M. Mann van de Christ Church (de „Christuskerk", die bedoeld is door richtingen en stamverschillen heen te breken) een „industrie-team" opgericht. Daarin werken een Engelse predikant en een Nigeriaans maatschappelijk werker, die in Engeland speciaal is opgeleid voor het contact met vakverenigingen. Verder zitten in het team vijf onderwijzers, die op grote schaal avondcursussen zullen gaan geven. Een haven- en industriepredikant zal binnenkort het team aanvullen. Een ander team spant zich in voor „welzijnszorg". Al de van de kerk uitgaande activiteiten op maatschappelijk en sociaal gebied worden ter plaatse gecoördineerd door een „plancomité", waarin Nigeriaanse christenen en buitenlanders zitten. Een Nederlands maatschappelijk werker zal begin 1965 dit comité gaan versterken. Hij wordt uitgezonden

door de stichting Oecumenische Hulp in Utrecht, in samenwerking met de hervormde kerk en de gereformeerde kerken. De vraag om Nederlandse uitbreiding van het comité is overgebracht door dr. P. L. Schram van de commissie „Kerk Overzee" van de Nederlandse Zendingsraad. Tijdens een

pastorale reis, die deze predikant maakte, kwam tot uiting dat de Nederlanders, die bij bedrijven in Port Harcourt werken, zich graag lieten aanspreken op hun verantwoordelijkheid tegenover hun omgeving. Zij zullen in belangrijke mate dit stuk werk onder Afrikanen financieel helpen dragen.

Friese Koerier / 14-11-1964

Kookster, monteur, verpleegsters en een landbouwer

VAN TIJD TOT TIJD doet de commissie „Dienst over Grenzen" van de **Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen** een concreet beroep op enkele mensen in Nederland. En enkele mensen pakken dan de telefoon en bellen 030-11231 of 17052. Dat is het bureau Cornelis Houtmanstraat 17 in Utrecht. Want de mensen, die gezocht worden, komen er. Altijd.

Zo vraagt „Dienst over Grenzen" deze keer:

* Een jonge, praktische vrouw, die Frans kent en die goed kan koken. Zij gaat naar een Quakerteam in Tizi Ouzou, Algerije voor een jaar. Reiskosten en zakgeld worden vergoed

* Een automonteur, liefst ongehuwd met goede kennis van Engels. Hij zal praktijklessen moeten geven aan een ambachtschool in Ionnina, Griekenland, als lid van het oecumenisch team. Alle teamleden ontvangen kost en inwoning en f 150 per maand. Hij gaat voor twee jaar.

* Volledige gediplomeerde verpleegsters met goede kennis van Engels of Frans of beide. Voor ziekenhuizen en poliklinieken in Ethiopië, Marokko, Algerije, Zuidwest-Afrika, Transkei (Z.A.).

* Een jonge man met goede kennis van landbouw en enige kennis van Frans om één of twee jaar te helpen in het Quakerteam in Tiemcen, Algerije. Reiskosten en zakgeld worden vergoed.

Leeuwarder Courant / 20-11-1964

Nieuws uit de kerken

Meer hulp van de Geref. Kerken voor Indonesië

De kerkelijke hulpverlening aan Indonesië door het werelddiakonaat van de Gereformeerde Kerken In Utrecht uitgebreid. Dit is gisteren op een persconferentie in Utrecht meegedeeld door dr. J. van Klinken, directeur van het Algemeen Diakonaal Bureau van de Geref. Kerken, die onlangs een oriëntatiereis heeft gemaakt door Indonesië, Hongkong, India, Pakistan en Perzië. De verwachting is, dat de verschillende kerken in Nederland bij de hulp aan Indonesië een gemeenschappelijk beleid gaan voeren. Ook voor projecten in andere landen wordt overleg gepleegd met de **Stichting Oecumenische Hulp aan kerken en vluchtelingen**.

In Indonesië zal de Senen-kraamkliniek in Djakarta worden herbouwd. De huidige kliniek, waarin maandelijks gemiddeld driehonderd

kinderen worden geboren, moet mogelijk in verband met saneringsplannen worden afgebroken. Voorts zal een docent worden gezonden naar de school voor imbeciele kinderen „Sumber Asih" in Djakarta, die ruim honderd leerlingen telt, van wie er vijftig zijn opgenomen in het internaat van de school. In de stad Djokjakarta zal een studenteninternaat worden gebouwd, terwijl voorts steun zal worden verleend aan de christelijke kraamkliniek in Semarang.

Behalve deze projecten — waarvoor in totaal 315.000 gulden is uitgetrokken — zullen op geref. Kerken ook het ontwikkelingswerk ter hand nemen op het eiland Soemba, waarheen al voor 90.000 gulden aan landbouwmateriaal onderweg is. Er bestaan hier plannen om een deel van de boerenbevolking te laten verhuizen naar vruchtbare vlakten rondom Lewa. Inclusief het bedrag van 25.000 gulden, dat voorlopig is uitgetrokken voor herstel van huizen en rijstvelden in het door

overstromingen getroffen Banjoemas heeft het werelddiakonaat van de Geref. Kerken voor volgend jaar in totaal 315.000 gulden gereserveerd voor projecten in Indonesië. In Hongkong hebben de Geref. Kerken 300.000 gulden beschikbaar gesteld voor de bouw van een tweede tehuis voor vluchtelingenkinderen. In Pakistan wordt een nieuw projekt aangepakt — in samenwerking met de RK Kerk — namelijk de ontwikkeling van een groot irrigatiegebied in de omgeving van Jati. Verder richten de Geref. Kerken zich voornamelijk op het onderwijs in Pakistan: zij zoeken twee leraren voor de christelijke technische school in Gujranwala, gaan de uitbreiding van het internaat van deze school financieren en zijn van plan om een nieuw internaat te bouwen voor de leerlingen van het Murray College in Sialkot. Ook zal hulp worden geboden aan de Sunrise-school voor blinden in Lahore. De

psycholoog dr. J. van Weelden, die in Perzië de blindenzorg leidt, zal naar Lahore gaan voor het geven van adviezen. In totaal heeft het werelddiakonaat voor Pakistan 150.000 gulden uitgetrokken. In India tenslotte zullen de gereformeerden het vluchtelingenwerk gaan steunen.

Teneinde de hulpverlening niet te versnipperen, concentreert het werelddiakonaat zich op een beperkt aantal gebieden, waar meestal ook de gereformeerde zending aanwezig is en waar men gebruik kan maken van de kaders van de kerken in het betrokken gebied. Het komt er op neer, dat steun wordt gegeven aan projecten, die door de plaatselijke kerken ter hand zijn genomen. Waar nodig zullen de Geref. Kerken ook hulp verlenen bij acute rampen. Tot dusver is dit jaar bij het gereformeerd werelddiakonaat al 1,1 miljoen gulden binnengekomen.

Trouw / 24-11-1964

Ontwikkelde landen zijn verantwoordelijk

Kongolees zoekt hier protestantse leraren

Achterstand moet snel ingehaald

(van een onzer redacteuren)

Artikel is in een lange kolom niet leesbaar met OCR, hier volgt het leesbare deel:

Financiën

Een ander pleidooi dat hij doet is om — financiële — steun voor een congres ten behoeve van het protestantse onderwijs, volgend jaar met Pasen in Stanleystad te verkrijgen. — En even later, wat bedremmeld: Kunt u ds. De Haan niet ook nog helpen? „Ons verdriet het — maar wij hebben te weinig geld — dat hij zijn gezin nog niet kon laten

overkomen." De regering geeft n.l. voor het protestantse bureau géén subsidie. Ds. A. de Haan, de vroegere secretaris van de Nederlandse Zendingsraad, is in ieder geval in de kerstdagen weer bij zijn gezin. Sinds mei was hij in Leopoldstad. Daar is het rustig — Kongo is immers zo'n enorm land — en er valt heel comfortabel te leven. Blanken worden overigens niet toegelaten tot provincies waar moeilijkheden zijn.

Voor Nederland — en andere Europese landen worden ook ingeschakeld — is het contactadres voor belangstellenden de **Stichting Oecumenische Hulp** in Utrecht, en speciaal het bureau „Dienst over de grenzen." Onderwijsmensen, die mogelijk, naar Kongo willen gaan, kunnen daar zich opgeven voor een contactdag op 28 december. Adres: Corn. Houtmanstraat 17 te Utrecht

Het Parool / 30-11-1964

Kleding gevraagd

De Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen, Corn. Houtmanstr. 17 Utrecht, tel. 21231 of 17052, verzoekt ons opneming van het volgende:

Kleding (baby-, kinder-, heren- en dameskleren, schoenen) en dekens zijn nog altijd zeer welkom.

Wij verzenden al deze kleding naar Algerije. Daar werkt een hulpteam, samengesteld uit christenen uit vele landen (waaronder twee

Nederlandse artsen en vijf verpleegsters), dat financieel wordt gesteund door giften van de kerken en particulieren in vele landen van de wereld.

U hoeft de kleding niet te sorteren (uiteraard zendt u geen totaal afgedragen kleding). In de loodsen van onze expediteur wordt alle ontvangen kleding op soort gesorteerd door een aantal Amsterdamse vrijwilligers.

U hoeft dus de kleding niet aan ons adres in Utrecht te verzenden. Dit zou alleen maar een omweg zijn, want ten slotte moet alles toch naar onze expediteur. Het adres is: **Stichting Oec. Hulp**, p.a. Varekamp, Borneokade Havens Oost, Amsterdm.

Wij hopen, dat u in staat zult zijn de kosten van verzending (tot Amsterdam) voor uw eigen rekening te nemen. Dit kunt u doen door de goederen franko naar Amsterdam te zenden, of een bedrag op onze girorekening (5261 te Utrecht) over te maken.

Elk bedrag dat wij op de verzending van de goederen moeten toeleggen, betekent een vermindering van de gelden, die voor ander hulpwerk beschikbaar zijn. Mocht u niettemin niet anders kunnen, dan nemen wij gaarne de verzendkosten voor onze rekening.

Bij voorbaat zeggen wij u reeds hartelijk dank voor uw steun en moeite!!

INDEX

AACC.....	13	Kyaw Tan, U.....	14
Andeweg, ds.....	21	Landman, T.....	22, 23
Berkhof, H.....	10	Marantika, S.....	14
Bijlsma, T.R.P.....	7, 12, 19	Matthews, dr.....	28
Boerwinkel, F.....	10	Melles, W.H.....	11
Borkent.....	19	<i>Newbegin, bisschop</i>	14
Casembroot, A.F.C. de.....	10	Nieboer, H.....	11
Cornelisse, C.....	24, 25	Niles, D.T.....	14, 16
DOG.....	22, 24, 26, 27, 29, 30	NZR.....	11, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 30
Dorsinville, Max.....	7	Roos, J.....	16
EACC.....	14, 16	Roth, J.C.....	22
Foster Dulles, J.....	17	SOH ...	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 30
Gaay Fortman, W.F. de.....	10	UNRWA.....	19
Groot, J.C.....	10	Verkuyl, J.....	16
Haan, W. de.....	10, 30	<i>Visser 't Hooft, W.A.</i>	14, 17
Heyden, F. van der.....	13	Vries, J. de.....	11
IKOR.....	24	Weelden, J. van.....	30
Kamp, A.K. van.....	10, 11	Wereldraad van Kerken ...	2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 14, 16, 17, 18, 20, 23, 24, 28
Kleijn, J.....	21, 22	WILDE-GANZEN.....	20, 24
Klinken, J. van.....	4, 11, 29		

Inhoudsopgave

SOH in de kranten van 1964	1
Leeuwarder Courant / 15-01-1964	2
Meer dan 16 miljoen dollar gevraagd.....	2
Algemeen Handelsblad / 31-01-1954.....	2
DAG VAN HET WERELDDIACONAAT	2
Limburgsch Dagblad / 01-02-1964	3
In Wereld en Land.....	3
Leeuwarder Courant / 01-02-1964	3
Nederlandse kerken helpen in de wereld.....	3
Trouw / 01-02-1964	4
Te veel om op te noemen... ..	4
Trouw / 17-02-1964	5
Miljoenenactie kerken voor vluchtelingen	5
Het Parool / 18-02-1964	5
Wereldraad kerken wil vluchtelingen in Afrika steunen.....	5
Algemeen Handelsblad / 19-02-1964.....	5
Kerken helpen Afrikaanse vluchtelingen	5
Leeuwarder Courant / 19-02-1964	6
Vluchtelingenfonds Afrika Herv. en Geref. Kerken geven ieder f 25.000	6
Trouw / 20-02-1964	6
Halve ton voor vluchtelingen	6
Trouw / 22-02-1964	6
Oecumene opnieuw op geref. synode ter sprake	6
De Volkskrant / 10-03-1964.....	7
Kleding voor Algerijnen	7
Friese Koerier / 14-03-1964.....	7
Burgeroorlog Rwanda	7
Friese Koerier / 14-03-1964.....	8
Uit de kerken	8
Het Parool / 17-03-1964	9
Kleding voor Algerije	9
De Tijd De +Maasbode / 19-03-1964	9

Oecumenische actie: Samen landbouwproject helpen in N. O.-Brazilië.....	9
Het Parool / 19-03-1964	10
Geestelijk leven	10
Het Parool / 20-03-1964	10
Nieuws uit de kerken.....	10
Trouw / 23-03-1964	10
Zuster A.K. v. Kamp naar Pakistan uitgezonden	10
Het Parool / 11-04-1964	12
Man vast tot er drie miljoen voor India is.....	12
Friese Koerier / 25-04-1964.....	12
Bezwaard feest?.....	12
Trouw / 25-04-1964	13
Kerken in Oost-Azië gaan in op vragen van deze tijd	13
Het Parool / 01-05-1964	16
Modern gebouw voor Wereldraad Kerken	16
Friese Koerier / 16-05-1964.....	18
Arabische vluchtelingen en Israël	18
Trouw / 07-07-1964	19
Het Vrije Volk / 15-07-1964	20
Van Alpha tot Ohmega.....	20
Nieuwsblad van het Noorden / 18-07-1964.....	20
Protestanten in Spanje nemen enige klimaatverandering waar	20
Gereformeerd Gezinsblad / 25-07-1964.....	21
Nederlandse liefdadigheid in Nigeria en Libanon	21
Trouw / 05-08-1964	21
Jonge Nederlander docent in Ghana	21
Friese Koerier / 14-08-1964.....	22
Huishoudonderwijs in Kongo Meisje uit Doniaga naar Brazzaville	22
Friese Koerier / 15-08-1964.....	23
St. Niekster meisje als huishoudlerares naar Frans Congo Een nieuwe bromfiets gaat mee	23
Algemeen Handelsblad / 19-08-1964.....	24
Wilde Ganzen vlogen in 1963 bijna zes ton bijeen voor hulp	24
Het Vrije Volk / 29-08-1964	24

Cornelis Cornelisse wil terug naar West-Irian	24
Trouw / 03-09-1964	26
Algemeen Handelsblad / 07-09-1964	27
Van heinde en verre	27
Trouw / 11-09-1964	27
Dienst over de grenzen zond 90 mensen uit (in twee jaar)	27
Trouw / 05-11-1964	28
Nederlandse hulp in Port Harcourt.....	28
Friese Koerier / 14-11-1964.....	29
Kookster, monteur, verpleegsters en een landbouwer	29
Leeuwarder Courant / 20-11-1964	29
Meer hulp van de Geref. Kerken voor Indonesië	29
Trouw / 24-11-1964	30
Kongolees zocht hier protestantse leraren	30
Het Parool / 30-11-1964	30
Kleding gevraagd	30
INDEX.....	32